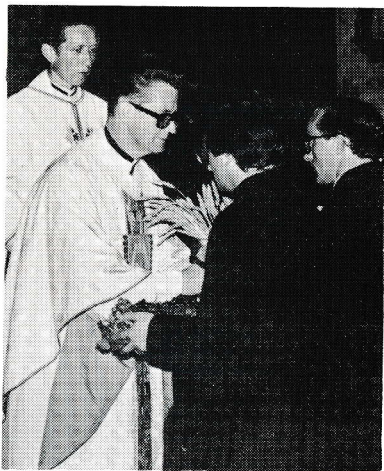

SALEZIJANSKI VESTNIK

4 • 1983

Inšpektor Anton Košir sprejema večne zaobljube

Leto 56, št. 4–8. 12. 1983

Izdaja
Salezijanski inšpektorat
Rakovniška 6 – 61000 Ljubljana

Odgovarja in ureja
dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Oprema: Marjan Paternoster
Tiska: Tiskarna Ljudske pravice
v Ljubljani

VSEBINA

Lepota Brezmadežne
Salezijanski vestnik
Dragi don Boskovi prijatelji in vsi bralci
Salezijanskega Vestnika
Posvečeni Bogu za službo mladim
Pred pol stoletja naši gojenci
„Don Bosko gre z vami“
Pri Sv. Gregoriju Velikem v Hamiltonu
V razponu prazničnih akordov
Mladi upi slovenske Koroške
Nova cerkev v Radencih
Ni vse izgubljeno
Spreobrnitev in sprava
Don Bosko na Telčah
V znamenju svetega leta
Iz zdravih korenin – močno drevo
Počastitev duhovništva
Srečanje bolnikov na Igu
Zatajevanje v službi vzgoje za čistost
Neizbrisni sledovi poti
Rezervirano za zlatomašnike:
Martin Jurčak in Jože Pušnik
50-letnica salezijanskih „Knjižic“
Naši rajni:
Ivan Ciglar
Marija Škraba
Frančiška Bogataj
Srečanje don Boskovihih sotrudnikov
Pesem, ki hoče biti luč . . .

Lepota Brezmadežne

Od trenutka, ko je papež Pij IX. leta 1854 izrazil kot versko resnico prepričanje Cerkve o Marijinem brezmadežnem spočetju, don Bosko postavi njene kreposti in lepoto za največji zgled krščanskega življenja. Velikokrat spregovori o njej. O Mariji pridiga in piše. Fante, ki so se zbirali okrog njega, vabi, da v svojem življenju posnemajo njeno čistost in popolno predanost v službi Gospodu. Priporoča jim, da se izročijo v njeno varstvo in prosijo za pomoč. V življenju naj pogostokrat izrekajo vzklik, ki tako lepo izraža, da je bila Marija obvarovana v življenju in že pred rojstvom, vsakega greha: Marija, brez madeža spočeta, prosí za nas, ki se k tebi zatekamo!

Prepričevalne besede, ki so tako značilne za oznanjevanje turinskega apostola, in predvsem osebni zgled, so rodili lepe sadove. V valdoškem oratoriju se je izoblikovala skupina fantov, zavzetih za dobro in z veliko željo v srcu, da bi se posvetili. Postavijo se pod Marijino materinsko varstvo in krožek imenujejo „Družba Brezmadežne“. Njej na čast nosijo svetinjico s podobo Brezmadežne. S posebnim pravilnikom, ki ga je odobril tudi don Bosko, pa si začrtajo, za kaj si bodo posebej prizadevali. Poleg osebne posvetitve hočejo delati tudi za posvetitev svojih tovarišev. Pomagali bodo vsakomur, ki si bo prizadeval za dobro. Podpirali bodo svoje vzgojitelje. Do sebe bodo strogi, do drugih prizanesljivi. Radi bodo poslušali božjo besedo. Seznam članov prinaša dve veliki imeni v zgodovini don Boskovega apostolskega prizadevanja. Dominika Savia, ki je predlagal ustanovitev družbe, je Cerkev postavila za zgled svetega življenja v mladih letih. Mihael Rua, drugi predstojnik družbe, pa je vodil salezijansko družino prek 20 let in bil prištet med blažene.

8. december je bil za mlade fante in njihovega voditelja velik praznik. Nanj so se zavzeto pripravljali daljšo dobo, zadnjih devet dni, med devetdnevnico, jim je don Bosko vsak večer predlagal krepost, dobro delo, takoimenovane „cvetke“, za katere bi se naslednji dan bolj goreče prizadevali. Vedeli so, da so to posebni dnevi milosti in da bodo nebeški Materi najbolj podobni, če bodo posnemali njene kreposti. Par dni pred praznikom leta 1864 jim je na primer dejal: „Najlepše boste čistili našo dobro Mater, če se boste izogibali vsega, kar je proti šesti zapovedi. Marija je brezmadežna, zato jo žali vse, kar je proti kreposti čistosti.“

B. K.

Salezijanski vestnik

Salezijanski vestnik je glasilo, ki ga je ustanovil sv. Janez Bosko in danes izhaja v 41 državah in v 20 jezikih, med njimi v Jugoslaviji v slovenskem in hrvaškem jeziku. Kakor je hotel don Bosko, to glasilo za Salezijansko družino obvešča o salezijanskem delu doma in po svetu, obenem pa vzgaja v salezijanskem don Boskovem duhu in s tem pridobiva tudi poklice za salezijance, Hčere Marije Pomočnice, Donboskove prostovoljke in za salezijanske sotrudnike. Don Bosko je hotel tudi, da se daje to glasilo vsakomur zastoj. Tega smo se vedno držali tudi slovenski salezijanci, in to tudi v današnjih časih, ko raste cena tisku vedno bolj. Tako na primer nas en izvod Salezijanskega vestnika stane danes že 40 din. Velikodušni don Boskovi prijatelji nam vedno pošiljajo prostovoljne prispevke, da vsaj delno pokrijemo tiskarske stroške. Zato se še nadalje priporočamo njihovi velikodušnosti, da bi zmogli nadaljevati to poslanstvo, ki ga je izrecno hotel naš ustanovitelj sv. Janez Bosko. Vsem, ki nas podpirajo s svojimi darovi, da zmoremo tudi v teh težkih časih nadaljevati svoje poslanstvo se pristrčno zahvaljujemo.

Uredništvo

Dragi don Boskovi prijatelji in vsi bralci Salezijanskega vestnika

Vsem članom salezijanske družine, vsem don Boskovim prijateljem, molivcem, dobrotnikom, Vašim sorodnikom in vsem bralcem Salezijanskega vestnika iz srca voščim milosti polne božične praznike, v novem letu 1984 pa božje pomoči in varstva Marije Pomočnice.

Ob prehodu v novo leto se Vam v don Boskovem imenu zahvaljujem za zvestobo božjemu klicu, za vse napore, žrtve in molitve, ki ste jih vložili v rast don Boskovih ustanov, predvsem za nove delavce v božjem vinogradu, ki je zaupano salezijanski družini v Cerkvi na Slovenskem. Naj Vam božja dobrota vse bogato povrne in blagoslavlja vsa Vaša prizadevanja.

Veliko lepega smo skupaj doživeli v preteklem letu. Med najlepšimi dogodki je bil gotovo praznik Marije Pomočnice na Rakovniku in v drugih središčih čiščenja „don Boskove Marije“ in pa srečanje sodelavcev ob večnih zaobljubah devetih mladih salezijanskih sobratov 25. septembra. Bog povrni vsem, ki ste s svojim sodelovanjem in molitvijo obogatili ta srečanja.

Bolj kot v preteklosti pa je ob koncu leta naš pogled uprt v prihodnost, v naloge, ki nas čakajo v prihodnjem letu.

Najpomembnejši dogodek v prihodnjem letu bo za vso salezijansko družbo vrhovni občni zbor. Z njim se bo na neki način končalo dolgoletno delo pokoncilске prenovne naše družbe, ki jo je od nas želela Cerkev in razmere našega časa. Na pragu tretjega tisočletja krščanstva tudi naša družba začne novo poglavje svoje zgodovine. Vrhovni občni zbor nima namena predvsem ocenjevati prehojeno pot, pač pa mora biti bolj „vzletna steza za naš poklic v Cerkvi“ danes in jutri. Postaviti mora temelje za močnejšo in pristnejšo salezijansko navzočnost na polju apostolskega dela, posebej za mladino. To je pomemben in zahteven trenutek novega začetka. Da bi mogli odgovoriti na božji klic primerno zahtevam Cerkve danes, čutimo salezijanci potrebo, da ponovno v vseh naših naporih odkrijemo poseg Marije Pomočnice. Kakor je storil naš oče don Bosko ob ustanovitvi družbe, se hočemo salezijanci tudi danes znova popolnoma zaupati njenemu varstvu, saj je Mati Cerkve

in naša Pomočnica. Predstavniki vseh sobratov, zborovalci vrhovnega občnega zbora bodo zato v soboto, 14. januarja 1984, pred uradnim začetkom zborovanja, izpovedali izročitev Mariji vse naše družbe. Z njimi bodo povezani vsi sobratje v svojih domovih. To bo dejanje vere in upanja. Kot je Marija v preteklosti „storila vse“, tako naj nam tudi v bodoče pomaga rasti v edinosti in zvestobi poslanstvu Cerkve in ustanovnikovega duhu. Vabim vas, da se tudi vi pridružite temu dogodku s poglobljeno pobožnostjo in predanostjo Marijinemu vodstvu. To naj vam vsem pomaga k napredovanju v veri, upanju in ljubezni pri iskanju in izpolnjevanju božje volje v vseh trenutkih našega življenja.

V letu 1984 bomo obhajali dve pomembni obletnici, ki sta povezani z našim ustanovnikom sv. Janezom Boskom.

1. aprila bo minilo 50 let, odkar je Cerkev postavila don Boska na oltar in tako uradno priznala slog njegovega življenja in apostolskega dela kot zanesljivo pot svetosti. Vsak svetnik razodeva kak svojski

vidik hoje za Kristusom. Posebnost in veličina don Boska je v njegovem originalnem slogu vzgojnega dela. Svetnik don Bosko, vzgojitelj mladine, je odličen vzor in učitelj vsem, ki jim je zaupana velika odgovornost vzgojnega dela. Vzgoja mladine je bila vedno, danes pa to še posebej čutimo, temeljnega pomena za prihodnost človeške družbe in Cerkve. Don Boskov zglede je zato tudi danes sodoben in aktualen. Pred sto leti (10. maja 1884) je v „pismu iz Rima“ razkril svoja temeljna spoznanja o umetnosti vzgoje. Jedro tega njegovega sporočila nam daje vrhovni predstojnik kot spodbudo – vezilo za prihodnje leto. Povzeto je v stavku: „Ljubi tako, da boš ljubljen.“ Ljubezen s katero ljubi vzgojitelj, se mora izražati v držki dobrohotnosti, prijateljstva, zaupanja in domačnosti. „Kdor želi, da bo ljubljen,“ pravi don Bosko, „mora pokazati, da ljubi. Resnična ljubezen zmore prenašati napore, dolgočasje, nevaležnost, nagajanje, prekrške, nemarnosti.“ Vendar, „kdor je ljubljen, doseže vse“. Taka ljubezen je sad vere, in globokega notranjega življenja, ki ga prežema apostolska gorečnost. Taka ljubezen prežema don Boskovo svetost in to je tudi slog naše svetosti h kateri smo poklicani.

„Ljubi tako, da boš ljubljen!“ „Naj bo to don Boskovo sporočilo močno navzoče tudi v našem vzgojnem prizadevanju, da se bodo v naše družine in skupnosti „vrnili srečni časi prisrčnosti in krščanskega zaupanja . . . časi odprtih src v preprostosti in skromnosti, časi ljubezni in resničnega veselja za vse“ (MB 17, 107–115).

Anton Košir
inšpektor

PRAZNOVANJE SVETEGA JANEZA BOSKA

NA RAKOVNIKU V LJUBLJANI:

nedelja, 29. januarja 1984, ob 15.30

Spominjali se bodo posebej:

- 100-letnice njegovega znamenitega vzgojnega pisma iz Rima (10. 5. 1944)
- 50-letnice njegove kanonizacije (1. 4. 1934)
- 22. vrhovnega občnega zbora sal. družbe: začne se v Rimu 14. januarja 1984.

PRIDIMO POVELIČEVAT BOGA, KI ČUDOVITO DELUJE V SVOJIH SVETIHI

Posvečeni Bogu za službo mladim

Letošnji 25. september je gotovo zgodovinskega pomena v življenju salezijanske družbe v Sloveniji. Devet mladih salezijancev je naredilo večne zaobljube. Tako visoko število novih moči pomeni v sedanjem kriznem obdobju poseben božji dar salezijanski družbi in Cerкви na Slovenskem.

Mladi so se zaobljubili za vse življenje, da bodo „skupaj s svojimi brati živeli v čistosti, uboštvu in pokorščini“ ter „podarjali vse svoje moči“ tistim, katere jim bo Bog zaupal, „posebno ogroženi mladini“.

Pomenljiv obred izpovedi zaobljub je bil smiselno vtkan v euharistično slavo, ki ga je v imenu vrhovnega predstojnika salezijanske družbe vodil inšpektor Anton Košir. Številni prijatelji salezijanske družbe so tudi tokrat povsem napolnili praznično razsvetljeno in okrašeno rakovniško cerkev. Ves čas slavlja so zavzeto sodelovali. Posebej pozorno pa so spremljali mlado deveterico v trenutkih zaobljub. Zdelo se je, kot da hočejo prodreti prav do dna njihovih src ter odkriti njihovo zadnjo skrivnost – nesebično ljubezen in željo po darovanju – ki je te mlade ljudi pripeljala do tako odločilnega življenjskega koraka.

V dneh po zaobljubah sem jih povabil na krajši klepet in jih poprosil, naj spregovorijo nekaj besed tudi za bralce Vestnika. Privolili so . . . in marsikaj povedali.

Z veseljem ugotavljamo, da vas je letos več kot prejšnja leta. Kaj je čisto konkretno botrovalo temu? Je to naključje?

BLAŽ CUDERMAN: Res, nekaj več nas je letos. Kar devet nas je napravilo večne zaobljube. Vendar to ne pomeni, da smo skupaj tudi začeli. Vinko in Brane sta napravila prve zaobljube že leta 1975. Naslednje leto so se jim pridružili Ciril, Franc, Milan in Polde, leto kasneje pa še Herman, Janez in jaz. Pripadamo torej trem letnikom.

V zvezi z naključjem pa bi rekel takole: vsak poklic je znamenje dobrotne božje previdnosti. Kdor se tega zaveda, izključuje vsako naključje.

Večne zaobljube pomenijo hkrati „konec“ in „začetek“: konec večletne priprave na ta velik življenjski korak in začetek življenja v dokončni podaritvi Bogu. Kakšno pot ste prehodili od prihoda v salezijansko hišo do danes?

VINKO ŠTRUCELJ: Naša pot se pričinja v Želimljem, kjer smo

Med obredom večnih zaobljub:
Janez Potočnik, Branko Balažič, Blaž Cuderman, Herman Gregorič, Ciril Ogorevc,
Vinko Štrucelj, Milan Dimič, Leopold Mikec, Franc Brečko

kot gojenci začeli obiskovati gimnazijo. Po dveh letih smo tisti, ki smo želeli postati člani Družbe, vstopili v noviciat. To je bilo leto posebne priprave na salezijansko življenje. Ob koncu smo narediličasne zaobljube. Sledila sta zadnja dva letnika gimnazije. Ko smo končali služenje vojaškega roka, smo odšli na vzgojno prakso v Želimlje ali Celovec. Kot vzgojitelji-asistenti smo delali med mladimi fanti. Po enem ali dveh letih vzgojnega dela smo se ponovno sešli na Rakovniku. Sedaj obiskujemo tretji ali četrti letnik teološke fakultete.

Omenili stečasne zaobljube. Kakšen je njihov namen in v čem se razlikujejo od večnih?

HERMAN GREGORIČ: Tako kot z večnimi se tudi zčasnimizaobljubami posvetimo Bogu. Tudi tisti, ki sečasno zaobljubi, stori to z namenom, da se bo pozneje zaobljubil za večno. Vendar se na željo Cerkve kandidat zaobljubi najprej za omejen čas. Časne zaobljube ne smejo biti krajše od treh in trajajo lahko največ devet let. Redovnik še naprej razmišlja, se odloča in spoznava življenje v redovni družbi. Končno se vsak sam v dogovoru s predstojnikom odloči za večne zaobljube, za dosmrtno posvetitev Bogu.

Priprava na večne zaobljube je bila včasih zelo preprosta. V zadnjih letih se je tudi na tem področju veliko spremenilo. Nekateri govorijo celo o „drugem noviciatu“. Kaj je obsegala vaša priprava in koliko časa je trajala?

CIRIL OGOREVC: Pravzaprav se naša priprava na večne zaobljube začela že s pisanjem prošnje. Ko je bil pozneje določen voditelj priprave Stanislav Hočevar, smo se natančneje pogovorili o različnih možnostih priprave, vsak pa je lahko izrazil svoje želje.

V ponedeljek, 5. septembra, smo se kot Izraelci, ki jih je Bog vodil po poti spreobrnjenja skozi puščavo, utaborili v Želimlju. Ves čas priprave je bila močno poudarjena liturgija: dobro in lepo pripravljene maše, bogoslužne molitve in druge pobožnosti. Vzporedno s tem se je vlekla rdeča nit študija konstitucij. V teologijo salezijanskih pravil nas je poglobljal Rudi Borštnik, ravnatelj želimeljske skupnosti. Nekajkrat je prišel med nas tudi inšpektor Anton Košir. Imel je nekaj konferenc in

Inšpektor Anton Košir med bivšimi gojenci obrtniki, med njimi organizator mojster Franc Prevc (zadnji stoji), salezijanski mojstri: Janko Božič (prvi z leve sede), Stanko Pečnik (ob inšpektorju na desni) in Maks Mlinarič, zdaj duhovnik, (predzadnji stoji)

Pred pol stoletja naši gojenci

Marija Pomočnica jim ni mogla iz srca. K njej so se zatekali v najhujših časih. V nedeljo 7. avgusta pa so se nekateri od davnih gojencev obrtnikov vrnili na Rakovnik. Skupaj so hoteli proslaviti 50-letnico svoje obrtne mature, ki so jo opravili na rakovniških obrtnih šolah. Po zadnji vojni so se zdaj prvič srečali kot skupina s salezijanci. Mnogi niso več mogli doživeti tega srečanja, so že v večnosti, pa tudi večina tedanjih vzgojiteljev ni več.

„Med nami je bil misijonar Andrej Majcen, ki se je tedaj pripravljaj na mašništvo in bil naš učitelj in vodja delavnic. Janko Božič, salezijanec, pa je prav tisto leto nastopil službo krojaškega mojstra. Sklenili smo, da

bo odslej vsako prvo nedeljo avgusta ‚dan bivših gojencev‘. Tako se bomo bolj povezovali in upamo, da nas bo prihodnje leto še več. Ne moremo namreč pozabiti, koliko dobrega nam je dala salezijanska obrtna šola. Internatska disciplina je bila res trda, zahtevni učni programi in tudi skromna hrana, z druge strani pa je bilo življenje na Rakovniku veselo: šport in rekreacija, godba, petje, gledališki nastopi. Salezijanska vzgoja nam je pomagala, da smo po štirih letih kot zavestni kristjani prišli do poštenega kruha.“

Večina tedanjih obrtniških gojencev so ostali zvesti svoji krščanski vzgoji.

Fr. Prevc

se srečal z nami v osebnem pogovoru.

Zanimiva so bila srečanja za okroglo mizo. K njej smo povabili tudi nekatere laike, ki so nam podali bogato izkušnjo krščanskega življenja in dela.

Mnogi so se čudili našim pogostim potovanjem in romanjem. Bili smo na Brezjah, na srečanju mladine v Stični, v Novem mestu in Škocjanu, na dvodnevni duhovni obnovi v Pleterjah ter končno na Trsteniku, kjer smo se srečali z našimi bolnimi sobraty.

Priprava je skupaj z duhovnimi vajami v mesecu juniju trajala en mesec.

V tej pripravi se torej niste srečali le z redovniki, marveč tudi z nekaterimi laiki. Kaj menijo o tej vaši odločitvi?

POLDE MIKEC: Ko smo sestavljali program priprave, smo se želeli srečati z nekaterimi kristjani, ki poglobljeno živijo krščanstvo. Ugotovili smo, da s simpatijo spremljajo naše življenje, hkrati pa s skrbjo, da kdo ne bi dosegel cilja. Vedjo, da naš poklic ni povsem tak, kot so drugi poklici. Če kdo ne doseže cilja, pomeni to losiromašenje za celotno Cerkev. Tudi v dobi priprave na poklic pričakujejo od nas doslednost v življenju. Želijo si več sodelovanja in nam pomagati, da spoznamo delo, ki nas čaka. Rekel bi, da nas s svojim doslednim življenjem v marsičem prekašajo. So v težjem položaju v družbi, vendar živijo dosledno in so drugim svetla luč. V pogovoru z njimi nas je najbolj presenečalo njihovo čutenje s Cerkvijo in veliko zanimanje zanjo. Iščejo no-

ve oblike poglobljanja in pomagajo duhovnikom, ki težje najdejo način, kako bi bolj učinkovito delovali v današnjem svetu.

Ko govorimo o redovnem življenju, navadno ne izhajamo neposredno iz kakega zakramenta. Toda, če bi že morali, s katerim zakramentom bi najlaže opravičili in utemeljili svoje redovne zaobljube?

FRANC BREČKO: Mislim, da se redovne zaobljube ne nanašajo neposredno na noben zakrament. Redovno življenje je in ostane življenje po evangeljskih svetih. Če bi pa že moral, bi redovno življenje utemeljil z zakramentom svetega krsta. Krst pomeni zavestno sprejetje in živetje božjega otroštva. Toda ne na neki nedoločen, splošen način. Obdarjen z darovi Svetega Duha pri krstu in birmi ga vsakdo živi v svojem stanu in na sebi lasten način. Tudi redovni poklic ni drugo kot eden od načinov živetja božjega otroštva v skladu s poklicem in darovi, ki smo jih prejeli od Boga.

Kot vemo, niste le redovniki-salezijanci; vsi ste hkrati tudi bogoslovci, kar pomeni, da se pripravljate na duhovništvo. Kako uskladiti to dvojno poklicanost?

BRANE BALAŽIČ: Ko sem se odločal za poklic, me je privlačeval predvsem en del božjega ljudstva — mladina. Mislim, da je pred podobnim korakom stal tudi don Bosko. Pri tem je vedel, da kot duhovnik lahko podari fantom nedeljeno srce. Salezijanska družba je nastala in še vedno raste med mladimi, zato nisem imel izbire... Kot redovnik duhovništva nisem izkjučil, saj se ti dve poti med seboj dopolnjujeta. Zaobljube in skupno življenje mi odkrivajo posebno pot do mladih. Nisem le posameznik, ki ga je Bog poklical, ampak sem na vsakem koraku član salezijanske družbe, ki me vedno spremlja z bratsko ljubeznijo.

Živimo v času, ki je zaznamovan s težnjo po neopredeljenosti, nestalnosti, začasnosti. Tudi vi ste otroci svoje dobe. Kako doživljate to svojo življenjsko odločitev pod tem zornim kotom? Gre za izziv, plavanje proti toku?

JANEZ POTOČNIK: Res je, mladi se danes zelo težko odločajo za stvari, ki od njih zahtevajo neko trajno odgovornost, vztrajanje v

določeni odločitvi. Prepričani so, da bi to pomenilo omejevanje njihove prostosti. Nočejo se vezati, ker želijo ostati svobodni.

Vprašujem se, ali jih takšno življenje resnično osrečuje. Nisem delal anket, a upam si trditi, da ta navidezna prostost in nepriljubljenost za trajne odločitve ne osrečuje. Zakaj je danes toliko mladih, ki se predajajo pijači, mamilom in drugim oblikam uživanja, neredko celo misli na samomor? Verjetno prav zato, ker jih takšna „svoboda“ — delaj, kar hočeš — globoko onesrečuje.

Taki navidezni svobodi smo mi rekli ne. Z večnimi zaobljubami

smo se odločili za povsem jasen cilj: za Kristusa in don Boska. Pri tem smo prepričani, da to ni nikakršno omejevanje naše svobode. Nasprotno. Večne zaobljube nam omogočajo, da dosežemo tiisto pravo svobodo, katero oznanja Jezus Kristus. Čeprav bi se lahko zdele nekakšen skok v neznano, nas v resnici napravljajo bolj srečne, bolj vesele, bolj zadovoljne. Zavedamo se, da nam je sedaj kot salezijancem na široko odprta pot, na kateri bomo lahko storili mnogo dobrega.

Obljubili smo zvestobo do smrti. Sami tega ne bi zmogli, vendar smo v veri prepričani, da je

Priljubljalne komisije delajo po skupinah. Prvi na levi Stanko Hočevar, inšp. vikar Ljubljanske salezijanske inšpektorije

»Don Bosko gre z nami!«

Močan izziv napravi strugo in — teče. Se ne da zaustaviti.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja se je začela duhovna reka salezijanske družine razlirati v svet. Ustanovitelj sv. Janez Bosko je hotel iti s svojimi sinovi in nadaljevalci na vse strani sveta, v prihodnje čase. Zato je napisal vse, kar je doživel glede svojega poslanstva v stiku z Bogom, v posebno knjižico, imenovano Konstitucije ali Pravila. Ob odhodu prvih misijonarjev jim je podaril Konstitucije in rekel: „Don Bosko gre z vami!“

Družba živi iz istega vira tudi danes. Stopila pa je v nove čase in v mnoge nove kraje. Kaj storiti, da bo mogel ta vir bogatiti in usmerjati vse sobrate salezijanske družbe? Na svojem vrhovnem občnem zboru v prvih mesecih l. 1984 bo zato dokončno pregledala in potrdila svoje Konstitucije v skladu s koncilsko prenovilo!

V Rimu je od 26. junija do 26. avgusta letos delovala posebna skupina sobratov, ki je zbrala vse predloge inšpektorij, jih tematično uredila in nakazala podrobne možne smeri. Bilo je 26 salezijancev z vseh koncev sveta; med njimi tudi Slovenec Stanislav Hočevar. Zahtevno delo in rekordna rimska vročina sta začetek tistega ognja, tako upamo, ki nas prečiščuje za nove čase.

ob nas Marija, kakor je stala tudi pod križem na Kalvariji. Njena bližina je zagotovilo našega vztrajanja.

Vsi čutimo, da današnji „čas“ ni naklonjen duhovnim poklicem. Kje je po vašem mnenju vzrok, da se mladi danes tako težko odločajo za duhovne poklice?

MILAN DIMIČ: Ponovno bi poudaril, da je vsak duhovni poklic božji dar. Toda prepričan sem, da Bog tudi danes kliče enako kot nekoč. Vzroki za današnje „manjše število“ je treba zato iskati drugje.

Mislím, da je eden pomembnih vzrokov preprosto nepoznanje vsebine duhovnega poklica. V pogovoru z ljudmi, posebno z mladimi, vedno znova ugotavljam, da imajo zelo čudne predstave o našem življenju, navadno takšne, ki jih prej odbijajo, kot privlačijo. Če bi to življenje bolj poznali, bi ga gotovo tudi bolj cenili.

Med vzroki je verjetno tudi bojazen mladih, da bi s to odločitvijo v življenju preveč izgubili, da bi šlo „življenje“ mimo njih. Gre za pomanjkanje dveh temeljnih razpoloženj, brez katerih ni mogoč noben duhovni poklic: želje po darovanju in pripravljenosti na odpoved. Jezus sam trdi, da ne more biti njegov učenec nihče, „kdor se ne odpove vsemu...“ Bolj kot kjerkoli prihaja prav tu do izraza logika „pšeničnega zrna“; ki le za ceno lastnega izničenja prinaša življenje.

Omeniti je treba tudi strah staršev, ki se boje, da bi s tem „izgubili“ svoje že tako maloštevilne otroke. Zato mnogi vso mladost skrbno pazijo, da otrok ne bi začel misliti na kaj takšnega.

Gotovo ne smemo prezreti tudi splošne nenaklonjenosti naše družbe (šole, vzgojni domovi...) in javnega mnenja, kar tudi močno vpliva na mlade.

Prepričan sem, da je sedanja kriza poklicev — čeprav se nam zdi zaradi vsesplošne sekularizacije še tako usodna — le ena izmed mnogih v zgodovini Cerkve. Novi časi pa prinašajo vedno novo življenje in nova presenečenja. Kdor je pozoren, mu tudi sedanje „zime“ ni težko odkriti prvih znamenj nove „pomladi“.

Pripravil
Lojze Dobravec

Nova cerkev v Hamiltonu v Kanadi, posvečena 8. decembra 1981, zgrajena na pobudo salezijancev

Pri sv. Gregoriju Velikem v Hamiltonu

Vroči poletni dnevi so marsikaterga Slovenca spodbudili, da je za letni oddih odšel v severni del Kanade, na gorati zahod ali pa kar v „stara domovino“. Po napornem delovnem ali šolskem letu se je bilo potrebno oddahnuti. Cerkev sv. Gregorija Velikega pa kljub temu ni bila zapuščena. Verni Slovenci so se zbirali k vsakodnevni maši. Ob nedeljah je bilo euharistično slavlje v župnijski cerkvi, dostikrat tudi na krajih, kjer so si rojaki nabirali novih moči.

Čas počitnic je bil primeren tudi za skupne prireditve. Tako je prišlo na vrsto vsakoletno romanje. Dva avtobusa romarjev sta si tri dni ogledovala Montreal, Quebec in znane božje poti v francosko govorečem delu Kanade. V začetku avgusta so trije avtobusi popeljali mlajše in zavzete farane na srečanje s slovensko skupnostjo v Sudbury, v preteklosti znano slovensko naselbino.

Sodelovali so pri praznovanju kanadskega narodnega dne, pri izseljenškem dnevu in na drugih številnih prireditvah, ki so jih pripravili Slovenci.

Največji župnijski praznik, god farnega zavetnika, pa je prišel na vrsto v začetku septembra. Tridnevna duhovna priprava z nagovori in češčenjem Najsvetejšega je pomagala, da je bilo obhajanje žegnana doživetja in duhovno poglobljeno. Istočasno je

župnijska skupnost proslavila prvo obletnico posvetitve lepega svetišča. Postavili so ga z veliko požrtvovalnostjo in v tako kratkem času! Spodbudo za zavzetost jim je pomenil spomin na misijonarja Indijancev in velikega rojaka Friderika Barago — prva nedelja v septembru je navadno Baragova nedelja.

Sveto mašo so darovali skupaj s svojim novim pastirjem, hamiltonskim pomožnim škofom. V začetku julija je bil imenovan za pomočnika obolele mu škofu Redingu in obisk pri Slovencih je bil zanj prvi obisk v kakšni narodnostni župniji. Ni se mu bilo težko živeti in izreči spodbudne besede, saj njegove korenine izhajajo iz dežele ceder, iz Libanona. Mnogi Slovenci so ga poznali osebno, ker je bil dolga leta župnik v bližnjem mestu St. Catharines. Ko ga je župnik Karel Ceglar povabil, da bi prišel v župnijo sv. Gregorija, je škof Anthony Frederick Tonnoš v odgovoru zapisal: „Z velikim veseljem bom obhajal Euharistijo v Vaši župnijski skupnosti. Pričakujem, da se bom na srečanju po sv. maši srečal z mnogimi člani Vaše župnijske skupnosti.“ Praznovanje in prijetno razpoloženje je trajalo dolgo v noč. Nekaj dni zatem je prišel na kratek obisk v Hamilton mariborski škof dr. Franc Kramberger, ki je šel v Montreal, da bi tam posvetil slovensko župnijsko središče sv. Vladimira. B. K.

„Zvon miru“, dar slovenskega sezonskega delavca v Nemčiji, pripotoval med avstrijskim „Katoliškim shodom“ pred Slovenski pastoralni center na Dunaju

V razponu prazničnih akordov

Slovenski pastoralni center

„Upanje živeti, upanje dajati!“ je bilo geslo letošnjega avstrijskega „Katoliškega shoda“ na Dunaju. Slovenskim katoličanom, zbranim v slovenskem pastoralnem središču na Dunaju v soboto, 10. septembra, je poudaril ljubljanski nadškof Alojzij Šuštar: Upanje moremo prinašati le, če iz vere živimo!

Duhovno središče za dunajske verne Slovence – Slovenski pastoralni center – je v dnevih papeževga obiska Dunaja doživelo prijetno presenečenje. V cerkvi Srca Jezusovega, kjer se vsako nedeljo zbirajo naši rojaki, se je v soboto, 10. septembra, se je zbralo okrog 250 slovenskih vernikov, na čelu z ljubljanskim nadškofom in slovenskim metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem, koprskim škofom dr. Janezom Jenkom, mariborskim pomožnim škofom dr. Jožefom Smejcem in še dvanajstimi somaševalci, duhovniki iz Slovenije in Koroške.

Vse udeležence evharistične daritve ter pozdravne akademije je na samem začetku pozdravil rektor cerkve Srca Jezusovega, dušni pastir za naše rojake na Dunaju, Štefan Ferenčak. Poudaril je najprej, da je to prva obletnica slovenskega pastoralnega središča na Dunaju. „V nedeljo po prazniku Marijinega rojstva, 12. septembra 1982, smo se dunajski Slovenci prvič zbrali k slovenski maši v tej cerkvi. Danes, na prvo obletnico, je cerkev pretresna, da bi mogla vse sprejeti. Lepše obletnice si ne moremo želeli.“ Rektor Ferenčak je za tem vrstil osebne pozdrave na škofo, duhovnike, vse vernike.

Mašno daritev, ki jo je vodil ljubljanski nadškof, je spremljalo ubrano petje

Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar ob mašnem nagovoru slovenskim rojakom na Dunaju med avstrijskim „Katoliškim shodom“

komornega zbora „Anton Foerster“ iz Ljubljane pod vodstvom prof. Jožeta Trošta; vmes se je oglasila tudi ljudska cerkvena pesem, ki so jo peli vsi navzoči. Prisrčen nagovor nadškofa Šuštarja je želel iti v korak osrednjemu geslu avstrijskega „Katoliškega shoda“: Ne moremo ljudi osrečevati z upanjem, če resnično ne živimo iz vere.

Odmevna je bila odlično pripravljena akademija po končani maši. Moški zbor dunajskih Slovencev je najprej zapel Vodopivčevo pesem: Naj čuje zemlja in nebo. Venček slovenskih narodnih pesmi je zaigral tamburaški ansambel Slovenskega pastoralnega centra. Izvrstno je zapel tudi komorni zbor „Anton

Salezijanski duhovnik Stefan Ferenčak, voditelj Slovenskega pastoralnega centra na Dunaju

Foerster“ iz Ljubljane. V sklepnih točki so vsi zapeli priljubljeno Marijino pesem „Marija, skoz' življenje!“ V prostorih centra, na vrtu za cerkvijo se je ob kapljici ter prigrizku nadaljevalo srečanje v kramljanju, petju, zdravicah, spoznavanju. Pesem ljubljanskih „Foersterjevih“ pa je skoraj ves čas odmevala daleč po V. dunajskem okraju, kamor spada tudi Einsiedlergasse s cerkvico Srca Jezusovega.

To je bil samo odmev tistega nepozabnega doživetja ob papeževem obisku Dunajčanom, vsega tistega neprecenljivo lepega, kar se je na Dunaju dogajalo v štirih dnevih papeževe navzočnosti v avstrijski metropoli.

„Slovenci pozdravljajo papeža.“ To je pisalo na transparentu na trgu Am Hof, kjer je papeža pričakalo kar 15 tisoč delavcev – med njimi, kajpada, tudi Slovenci. V sporedu pred papeževim prihodom na oder je med drugim nastopila tudi „Otroška folklorna skupina Ivan Cankar“ s prekmurskimi pesmi. Že se je napravljaval „mladinski tamburaški ansambel slovenskega pastoralnega centra na Dunaju“, da bi izvedel venček slovenskih narodnih, ko se je „Papamobil“ bližal in spored se je moral prekiniti.

V imenu Slovencev sta papeža pozdravila Helena in Štefan Lopert, doma iz Bogojine, zakonca, ki že dolga leta živita s svojimi otroki na Dunaju, odkar pa je ustanovljen slovenski pastoralni center na Dunaju, sta z vsem delovanjem tega centra kar najtesneje povezana.

„Zame in za mojo ženo,“ je Štefan obujal spomine, „je bilo srečanje s papežem najlepše doživetje v vsem mojem in njenem življenju. Po slovensko sva papeža pozdravila: V imenu vseh slovenskih delavcev na Dunaju in po vsej Avstriji Vas prav iz srca pozdravljava. Obenem se Vam zahvaliva za Vaš obisk nam . . . Papež nama je rekel na pol po poljsko, tako da sva ga razumela: Hvala lepa, Vama in vajini družini želim božjega blagoslova in mir. Zame je bil dogodek nekaj izjemnega, ki mi ne bo šel iz spomina.“

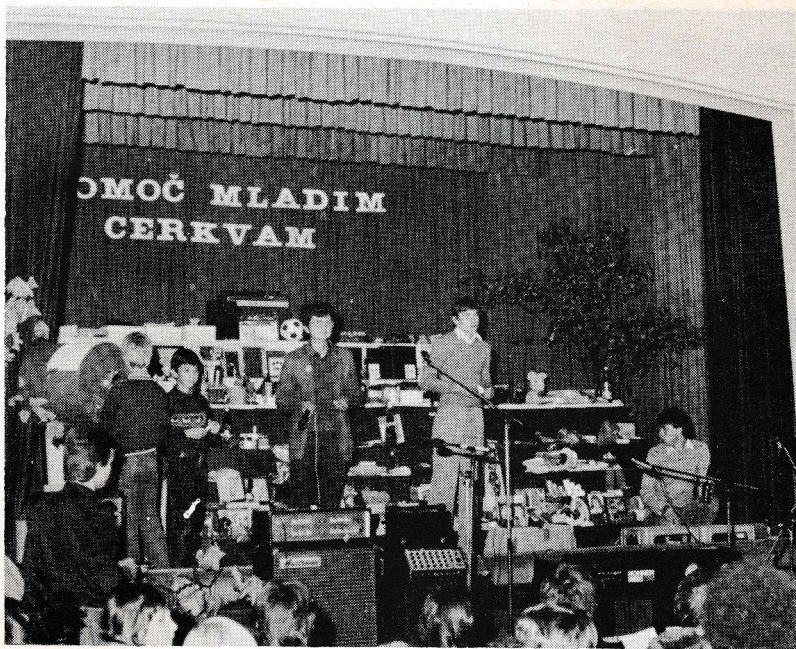
Papež je v slovenskem jeziku pozdravil tudi delavce:

„Prisrčno želim pozdraviti tudi slovenske delavce. Vedite, da sem v duhu in z molitvijo z vami pri vaših vsakdanjih naporih. Naj Bog blagoslovlja vas in vaše družine s svojim darom veselja in miru.“

Tudi med evarhistično daritvijo je bila izrečena ena izmed prošenj za vse potrebe v slovenskem jeziku. Ivan Rušnik je prosil, naj bi tisti zakonci, ki zaradi dela žive na tujem, ločeni od svojih družin, ne pozabili na višje in trajnejše vrednote zvestobe in ljubezni do družine, domovine in Boga.

Slovenski pastoralni center je vsekar zaživel, ne le ob papeževem prihodu na Dunaj, temveč tudi sicer, ob nedeljskih in prazničnih mašah. Za slovenske rojake, ki so raztreseni po Dunaju, njegovih okrajih in okolici, je postal topel dom, kamor se lahko vedno z vsem zaupanjem zatečejo.

ce

. . . misijonska tombola je lepo uspela.

Mladi upi slovenske Koroške

Leto 1983 bo v Avstriji zapisano kot zgodovinsko. Sveti oče Janez Pavel II. je prišel „opogumit svoje brate in sestre v veri“. Za vso deželo je bil to „velik čas milosti in rešitve“, za nas, ki smo se srečali z njim, pa nepozaben trenutek.

Naša skupnost se je udeležila srečanja v Marijinem Celju (Mariazell), kjer smo slovenski salezijanci skupaj s slovenskimi koroškimi duhovniki zapeli nekaj Marijinih zborovskih pesmi. Zvečer istega dne, ko se je papež vrnil v Rim, so nas v domu že čakali gojenci. Tako smo s papeževim blagoslovom začeli novo šolsko leto.

Novomašnik Roman Kutin z „Divjimi golobi“ v dijaškem domu v Celovcu

Letos je bilo nekaj sprememb v osebju. Najprej smo se morali dobro spoznati. Da ne bi iskali le človeške modrosti, smo se po nekaj dneh zbrali k skupni daritvi svete maše. Pred očmi smo imeli starodavno, a večno veljavno geslo: „Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo.“

Na praznik rožnovenske Matere božje smo poromali v starodavno Marijino svetišče h Gospe Sveti. Hoteli smo dati poseben pečat svetemu letu odrešenja in poživiti našo ljubezen do nebeške Matere. Da bi trikratna zibelka: slovenstva, katoliške vere in marijanskega češčenja manj samevala, smo se odločili, da bomo odslej vsako leto poromali k njej. Vse nas navdaja strah, da se ne bi morda zgodilo tisto, kar je zapisal neki koroški pesnik, da bi Gospa Sveta postala „katafalk, ki namesto naše zibelki stoji“ . . .

Večkrat nas tudi kdo obiše ali pa ga sami povabimo. Obiskal nas je naš inšpektor in nekateri drugi sobratje. Vsako leto organiziramo vrsto predavanj iz kulturnega, verskega in političnega področja. Predstavil se nam je že umetnik, kipar France Gorše, potem dr. Avguštin Malle, ki nam je predstavil

Nova cerkev

V

Radencih

Salezijanci so pravkar zgradili cerkev v Ankaranu in že pripravljajo vse potrebno za zidavo druge na drugem koncu Slovenije, v Radencih, znamenitem letoviškem kraju. Toda cerkev ne bo za letoviščarje. Nova župnija sv. Cirila in Metoda jo potrebuje, njeni verniki, ki so vedno bolj številni, potrebujejo božji hram.

Nova župnija je bila ustanovljena že leta 1977. Obsega vasi Boračevo, Rihtarovce, Turjance, Šratovce in same Radence, ki se s priselenci vedno bolj večajo. Župnija ima že zdaj okrog 2600 vernikov. Za zdaj se shajajo v zdraviliški kapelici, ki jo je zdraviliška uprava velikodušno odstopila v uporabo. Postala je prav kmalu premajhna.

Mariborski škof dr. Franc Kramberger je napisal tole priporočilo: „Razumljivo je, da župnija sama ne zmore graditi te cerkve. Zato lepo prosim vse župnije Pomurja, to je župnije ljutomerske, lendavske in soboške dekanije, da župniji Radenci priskočijo na pomoč. Naši predniki, predvsem še v Prekmurju in Pomurju, se imajo za utrditev svete vere zahvaliti sv. bratoma Cirilu in Metodu. V vsem Pomurju je prav v Radencih edina župnijska cerkev, ki je posvečena tema blagovestnikoma... Vaša radodarnost, dragi pomurski verniki je splošno znana... More pa vam Bog vsako dobro delo v obilni meri povrniti, da boste imeli vedno vsega dovolj, kakor zagotavlja že sv. Pavel svojim vernikom (Kor 9, 8).“

Naj bo škofova beseda priporočilo tudi za vse druge vernike in še zlasti za salezijanske sodelavce in prijatelje sv. Janeza Boska v naši domovini.

Misijonar Jože Mlinarič med gojenci dijaškega doma v Celovcu

koroško stvarnost. S svojim obiskom nas je razveselil tudi dolgoletni misijonar v Burundiju Jože Mlinarič. Pokazal nam je z diapozitivi življenje v svojem misijonu. Udeležili smo se tudi Primorskih dnevov v Slomškovem domu.

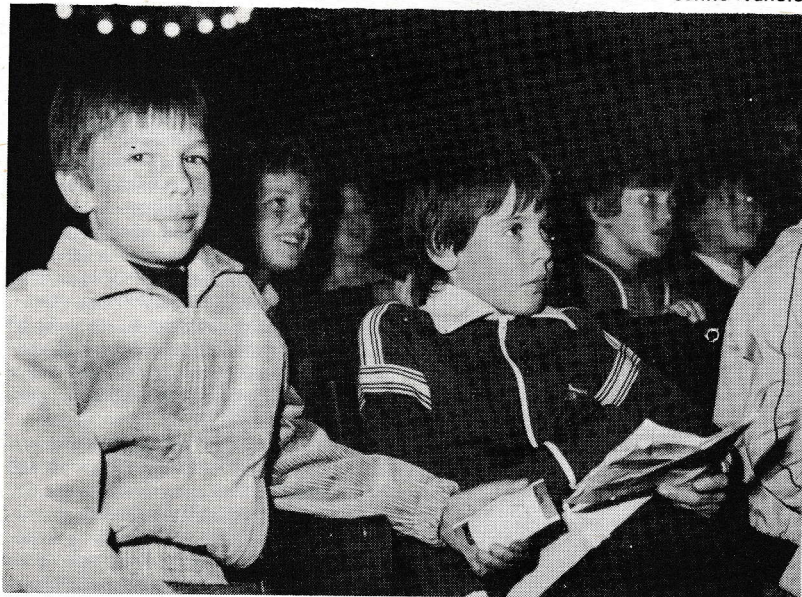
Udeležujemo se tudi v športu. Tekme so se vrstile druga za drugo. Najbolj živa in napeta je bila tekma med skavti in Marijino kongregacijo. Čeprav so MK-jevci zgubili, vseeno ne bodo opustili svoje himne „Zmagala si, Devica slavna“, kot se je nekdo pošalil. Začeli smo že tudi z „Don Boskovim turnirjem“ v namiznem tenisu in ročnem nogometu in šahu.

Ves mesec oktober je bil prežet z mislijo na Mater božjo in na misijone. Uredili smo posebno sobo, v kateri smo se vsak večer zbirali prostovoljci k molitvi rožnega venca. Naše prizadevanje za misijone pa je dobilo svoj višek na misijonski praznik, ki smo ga obhajali 28. oktobra. Z nami so sodelovala tudi dekleta iz Slomškovega doma. Pod vodstvom vikarja Franca Vidica je misi-

jonska tombola lepo uspela. Za to priložnost je prišel k nam naš nekdanji vzgojitelj, zdaj novomašnik, Roman Kutin in opravil za našo skupnost eno svojih novih maš. Hvaležni smo mu za vedrino in za spodbudne besede, ki so mu prihajale iz srca. Sveto daritev so spremljale dekleta ansambla „Divji golobi“ z Rakovnika. Nastopila so tudi med tombolo. Velika dvorana je bila polna fantov in deklet. Prišli so še iz drugih domov in nekdanji gojenci. Izkupiček tombole je bil za misijonarja Mlinariča. V petek, 4. novembra, je bila dvorana spet polna. Fantje in dekleta iz obeh domov so pripravili in uspešno zaigrali „Mali strah, bav, bav...“: veselja in smeja je bilo za cele vreče.

Seveda brez učenja ne gre. Letos se je naš dom še tesneje povezal s slovensko gimnazijo. Naš sobrat Jože Andolšek je dosegel magisterij in sprejel službo profesorja verouka. Veselimo se tega in mu čestitamo. Mladim bo pomagal odkrivati smisel življenja.

Janko Ivančič

Prvošolci pozorno sledijo igri „Mali strah, bav, bav...“

Ni vse izgubljeno

Praznik Marije Brezmadežne pomeni za Salezijan-ko družbo rojstni dan. Na ta dan leta 1841 je don Bosko začel svoje vzgojno delo za zapuščeno mladino. V senci, ali bolje v zavetju Marije Brezmadežne je Salezijanska družba rastle in se razvijala po vsem svetu v ogromno ustanovo, ki nudi materinsko zavetje in nove možnosti za življenje desetstisočim mladim fantov in deklet.

Brezmadežno je kot „prelepo Gospo“ Janezu Bosku že pri devetih letih dal v pomoč sam Jezus, ki se mu je prikazal v „sanjah“, kot je on imenoval to in mnoga druga videnja. V njih mu je Jezus pokazal program in načrt, ki ga ima Bog z njim v zgodovini Cerkve. Z Brezmadežno Pomočnico je don Bosko uspeval v podjetjih za mladino, ki bi jih človeško imenovali nemogoče.

Ob Njej je v njegovem srcu rastle materinska ljubezen do mladine, da ji je nudil to, česar jim zemeljske matere v večini primerov niso dale. Videl je mnogo slabega pri mladini, toda nad njimi ni obupal. Veroval je, da je tudi iz pokvarjenega fanta moč napraviti svetnika.

Ruski pisatelj Dostojevski, ki je znal tako globoko opisovati človeško dušo v vsej bedi in sijaju, saj je sam v življenju skusil toliko zla, je velikokrat hodil v umetniško galerijo v Dresdenu. Tam je po cele ure in dneve opazoval čudovito „sikstinsko Madonno“, ki jo je naslikal italijanski mojster Raffaello. Ta renesančni umetnik je v podobo božje Matere ubral vso lepoto, dobroto in vzvišenost zemeljskih mater. Ko so Dostojevskega vpraševali, čemu toliko časa prebije pred to umetnino, je odgovoril: „Da ne bi zdvomil nad človekom!“ – Mnogi so zdvomili! Bodisi nad samim seboj in se prepustili čisto telesnim živalskim nagonom in užitkom bodisi nad drugimi in so zločince in mladostne prestopnike strpali za rešetke kot največji izvržek človeštva, iz katerih ne more nikoli nič dobrega priti.

Kot Dostojevski je tudi don Bosko gledal Brezmadežno, ki je ni okužil izvirni greh in nikoli ni bila v sponah satanove sužnosti. Čutil je: tudi za vsakega človeka je kot za Marijo po Kristusovem odrešilnem delu pripravljena popolna notrjna lepota v Bogu in plemenitena človečnost, saj smo po milosti odrešena božji otroci. Ni vsega „vihar razdjal“! Vrata k Bogu ob Adamovem padcu niso dokončno zaprla. Pri Mariji jih je Bog prvič na novo odprl. Od takrat je Bog povsod, kjer je Marija. Kjer je Ona, so nebesa odprta. Iz te vere je don Bosko črpal pobude in moč za vzgojo zapuščene mladine.

Papež Janez Pavel II. spodbuja v svetem letu, da bi tudi mi odprli vrata svojega srca Bogu in to po Mariji ter jima pustili prost dostop v naše življenje.

Pomagaj mi, Brezmadežna, da bom hitel po poti svetosti, kakor sveti Dominik Savio, ki je prav na tvoj praznik zaslísal v sebi povabilo naj hodi za teboj. „Teči moram – je pravil – sicer me zaloti večer!“

Kot člani salezijanske družine in don Boskovi prijatelji moramo biti posebej zavzeti za mladino. Danes mnogi tarnajo nad mladino in jo obsojajo. Saj res vidimo mnogo razvrata med njimi. Toda saj jo prav odrasli v to pehajo s svojim zgledom, filmi in tiskom. Mi bomo z don Boskom rajši kaj storili zanje: prijazen pozdrav, pogovor brez kritiziranja, pozornost, pomoč in iskrena ljubezen. Ko strežem mladim kot prodajalka, frizerka, mehanik, učitelj, jim bom postregel z vso pozornostjo in ljubeznijo. Ko bodo mladi čutili, da nam in družbi nekaj pomenijo, bodo tudi oni nas sprejeli in se zanimali za vrednote, ki nas držijo in nosijo.

Prosimo tudi mi kakor je molil neki mlad kristjan:

Presveta Gospa!
Ohrani mi čisto srce,
da bi te znalo ljubiti!
Daj mi močno srce,
da bo znalo prenesti vsako težavo in bridkost!
Daj mi plemenito srce,
da se bo znalo podarjati in imeti sočutje z vsemi!
Daj mi velikodušno srce,
da se bo znalo zahvaljevati in odpuščati!
Daj mi ljubeče srce,
da bo znalo ljubiti tudi tedaj, ko ga drugi ne ljubijo!
Daj mi pogumno srce,
da ga ne bo mogla omajati omahljivost in posmeh drugih!
Daj mi goreče srce,
vneto od želje širiti Kristusa!
Daj mi srce,
ranjeno od ljubezni do Kristusa in polno njegovega ognja!

S. O.

Spreobrnitev in sprava

Pogovor z vrhovnim predstojnikom

Smo v svetem letu odrešenja, ki ga je razglasil Janez Pavel II. zato, da bi bili vsi ljudje dobre volje pripravljene sprejeti Kristusa za vodilo svojega življenja. Prav zato je tudi sklical škofovsko sinodo v Rimu, da bi razpravljala o spravi z Bogom in ljudmi in s tem o spreobrnitvi in življenju po evangeliju.

Na tej sinodi je bil navzoč kot predsednik zveze redovnih družb naš vrhovni predstojnik Egidij Viganò. Z njim se je pogovarjal glavni urednik italijanskega Salezijanskega vestnika in njegov sodelavec.

— Kakšen pomen ima sinoda v Cerkvi?

— Po zamisli drugega vatičanskega cerkvenega zbora je sinoda vezni člen med papežem in božjim ljudstvom, ali drugače povedano, predstavniki katoliških škofov vsega sveta se posvetujejo s papežem o važnih zadevah, ki zadevajo življenje po evangeliju vernikov. Papež nato sklepe zborovanja škofov sprejme in potrди, in če je potrebno jih objavi s posebnim pismom. Že samo ime ‚sinoda‘ pove, da gre za ‚skupno hojo po poti‘, kar je pomen te grške besede.

— Udeležili ste se že prejšnje sinode. Menite, da bo ta sinoda drugačna od drugih in v čem?

— Sveti oče navadno povabi na sinodo deset vrhovnih predstojnikov, da bi aktivno sodelovali na sinodi, toda brez pravice glasovanja. Zborovanje vrhovnih predstojnikov z volitvami določi svoje predstavnike, in tako sem zdaj že drugič na sinodi. Drugačna pa je sinoda glede na predstavnike škofovskega zbora, ki so tudi izvoljeni na posameznih škofovskih konferencah posameznih dežel, zlasti pa po temi, ki je vedno nova.

— Zakaj so za to sinodo zbrali temo o spravi in spreobrnjenju?

— Na koncu vsakega zasedanja sinode papež vpraša za mnenje glede teme za naslednjo sinodo. Škofje so predlagali različne zadeve, med njimi jih je bilo največ za spravo in spreobrnitev in za Cerkev in mladi. Janez Pavel II. se je odločil za prvo temo. Razlog za to

izbiro je med drugimi prav gotovo ta, da je zadeva zlasti zakramenta sprave v hudi krizi med verniki. Materializem današnje kulture je nevarno oslabil, posebno na zahodu, čut za greh. Z druge strani pa svet obupno hrepeni po pravičnosti in miru. Tema je tudi povezana s papeževo okrožnico *Odrešenik človeka in okrožnico Poln usmiljenja*. Prav gotovo je na izbiro teme vplival na skrivnostni način Sveti Duh po mnogih molitvah papeža in vernikov.

— Kaj naj pomeni ‚sprava‘?

To je pravo vprašanje! Predvsem bi jaz vedno povezoval oba izraza sinodalne teme: spravo in spre-

obrnitev, in se ne bi omejeval samo na spravo. Ne gre toliko za besede kot za opis konkretnega potekanja življenja vernikov. Gre za bivanjski dialog med Bogom in človekom in med človekom in Bogom, potem med ljudmi samimi v luči krščanskega življenja. V tem potekanju je najprej ‚preroštvo prijateljstva‘, ki oznanja Boga kot usmiljenega Očeta in se je razodel v njegovem Sinu Jezusu Kristusu. To preroštvo prijateljstva pa naj v verniku zbudi zavest svojega razmerja do Boga in Kristusa kot sina in brata: odtod zavest o grešnosti in grehu, želja po spravi in hrepenenje po spreobrnitvi. Gre torej za notranjo spremembo miselnosti in za držo prijateljstva do Boga. In še ena stopnja tega poteka: ker je Bog učlovečen v Jezusu Kristusu, se nam ta predstavlja kot brat in obenem kot odsev v bratih in sestrah. Na ta način sprava in spreobrnitev obsega globoko preverbo vsega sožitja ljudi, tako cerkvenega kot družbenega. Vstane naj novo življenje v miru s krščansko in družbeno skupnostjo.

Na ta način naj se zgradi nova ‚civilizacija ljubezni‘, kar pomeni delo za mir, pravičnost, toda ne na nasilen način. Tako prispeva krščanska ‚vera k resničnemu človeškemu napredku.

— Kakšen pomen ima udeležba vrhovnega predstojnika salezijancev na sinodi?

— Predvsem menim, da je to božji dar. Z udeležbo vrhovnega predstojnika, ki je vez edinosti vse Salezijanske družine, bo mogoče bolj učinkovito in bolj neposredno

NA TEJ SINODI JE NASTOPILO TUDI LJUBLJANSKI NADŠKOF IN METROPOLIT DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR. VATIKANSKI LIST OSSERVATORE ROMANO JE PoudARIL NJEGOVE NASLEDNJE MISLI:

„Spoved ne nadomešča spreobrnitve. Kristusova temeljna zahteva je spreobrnitev srca in življenja. Znamenje in izraz tega je zakrament sprave. Nevarnost je, da bi spoved imeli za nadomestilo za spreobrnitev in ne bi jemali dovolj resno sklepa začeti novo življenje. Zato je treba bolj poudariti važnost osebne in radikalne odločitve za prihodnost in važnost konkretnih dokazov te odločitve. Poudarek na spovedi kot sredstvu za spreobrnitev ima tudi svoj antropološki in ekumenski pomen.“ Nato nadškof svetuje tri praktične stvari:

1. Vse življenje kristjanov in Cerkve mora biti nenehno spreobračanje, ki se nikoli ne konča in ki ga nikoli ni mogoče nadomestiti.

2. V katehezi zakramenta sprave je treba bolj upoštevati razsežnost prihodnosti, kot pa samo preteklost.

3. V pastoralnem delu ne smemo priporočati samo pogoste spovedi, temveč zlasti prizadevanje za spreobrnitev.“

O TEJ VAŽNI TEMI JE ISTI LIST NA KRATKO PODAL TUDI MISEL VRHOVNEGA PREDSTOJNIKA EGIDIJA VIGANOJA:

„Oznanilo sprave in spreobrnitve mora biti danes povezano z današnjo kulturo, ki vstaja in je prežeta z ateističnimi humanizmi in brez pravega čuta za greh.

Na znanstveni ravni je potreben zato konkreten dialog teologije z vedami o človeku, na pastoralni ravni pa bolj razumljiva predstavitev sprave in spreobrnitve tako glede izražanja kot samega obhajanja.

Za ponovno pospeševanje sprave in spreobrnitve je potrebno:

Ovrednotiti „poseebljenje“ s pomočjo pedagoškega in zdravnega pristopa pastoralnih delavcev pri podeljevanju zakramenta sprave. Poudariti je treba, da je sprava nosilka „zgodovinske moči“, ki daje temelj novi „civilizaciji ljubezni“. Potrebno je tudi osvetliti skupnostni vidik „miru s Cerkvijo“, kot vira življenjske moči v božji milosti.“

vplivati na njeno zavest in prizadevanje za te velike vrednote.

– *Kaj menite, kako naj mladi razumejo besedo „sprava“?*

– Menim, da bodo najboljši med njimi znali dojeti vso krščansko globino sprave in ceniti zakrament sprave in spreobrnitve. Don Bosko je dajal izredno pomembnost v svoji pedagogiki temu zakramentu: neobhoden je za oblikovanje močne krščanske osebnosti.

Bojim pa se, da se bodo mnogi mladi prepuščali zaslepitvi laži-gibanjem za mir ali zgolj zemeljskemu gledanju za spravo in zato bežno, kakor so trenutne razne modne držje, ki se pojavljajo, zablestijo in se potem utrnejo.

– *Ali je bil don Bosko „znamenje sprave“ in v kakšnem smislu?*

– Don Bosko ni bil samo znamenje, temveč tudi prerok in služabnik sprave ter specialist za mladino na tem področju. Njegova pedagogika vzgojnega preventivnega sistema temelji na dveh dinami- zmih: na zakramentu evharistije in na zakramentu sprave. To pa v pomenu, ker je pač dinamizem, dozorevanja v svobodi ljubezni (evharistija) in kot kritična zavest sebe v osvobojevalni evangeljski resnici (spreobrnitev).

Prijateljstvo z Bogom, zahteve srca, bratsko sožitje, rast v miru, prizadevanje za pravičnost, človeška družba prežeta z ljubeznijo, vse to neobhodno potrebuje Kristusa. Kristus pa se daje vsakomur posebno v osebnem srečanju v evharistiji in zakramentu sprave.

– *Kristjan se mora prizadevati za mir in spravo. Kako naj se za to prizadeva Salezijanska družina?*

– Cerkev v svetu je prav po zakramentu sprave in spreobrnitve privilegirano mesto občestva ljudi z Bogom in med seboj, tako da gradi mir in pravičnosti in pomaga graditi civilizacijo ljubezni.

Cerkev želi sodelovati z ljudmi dobre volje, čeprav niso kristjani, v vseh zadevah, ko gre za družbeni mir in spravo. Pri tem sodelovanju pa kristjan ne sme naivno nasedati drugotnim interesom raznih ideologij.

V tem smislu se morajo zavzemati tudi člani Salezijanske družine v okolju, v katerem živijo in delajo. Poklicana je, da sprevede v življenje sklepe te sinode o spravi in spreobrnitvi.

BS/1983–11/stk

ŠKOFOVSKE SINODE:

1. Prvo škofovsko zborovanje je bilo od 29. septembra do 29. oktobra 1967. Razpravljala je o cerkvenem zakoniku, prenovi semenišč, o mešanih zakonih, liturgični reformi, itd.

2. Drugo, izredno zborovanje je bilo od 11. do 28. oktobra 1969: obravnavalo je predvsem o organizaciji škofovskih sinod.

3. Tretja, redna sinoda je bila od 30. septembra do 6. novembra 1971: obravnavala je o evangelizaciji v sedanjem svetu. Sklepni dokument je izdal Pavel VI. 8. decembra 1975 o „Označevanju evangelija“.

4. Četrta, redna sinoda je bila od 30. septembra do 29. oktobra 1977: sklepe te sinode je objavil Janez Pavel II. 16. oktobra 1979 o „Opodajanju kateheze“.

5. Peta škofovska sinoda je bila od 26. septembra do 25. oktobra 1980, ki jo je prvič vodil Janez Pavel II. Obravnavala je o nalogah krščanske družine v sodobnem svetu. Sklepe je papež objavil 15. decembra 1981 v pismu „Družinska skupnost“.

6. Šesta, sedanja sinoda je bila od 29. septembra do 29. oktobra 1983 in je obravnavala doslej najtežjo temo o spravi in spreobrnjenju. Nanjo se je sinoda pripravljala tri leta.

Marijanski koledar 1984

Marijanski koledar 1984 je pripravljen v znamenju izrednega svetega leta ob 1950-letnici odrešenja. Križ je namreč „novo razodetje večnega božjega očetovstva“ (Janez Pavel II.), zato je „tako močno zasidran v srce zemlje, da ga ne more nihče več izrjaviti“ (Chesterton). Slovenski škofje so vse verne Slovence posebej povabili, da bi v tem času lepo obnovili zlasti križe, ta čudovita znamenja, ki krasijo slovensko pokrajino.

Križ kot temeljno znamenje vere, tudi drugače določa zasnovko koledarja. Ob sliki križa je ustrezna kratka misel, ki pogloblja sporočilo slike in bogoslužno vsebino meseca. Besedilo koledarja je bogato in temelji na bogoslužnem (liturgičnem) življenju Cerkve.

Z rdečo barvo je nakazano obhajanje pomembnih verskih skrivnosti. Nedelje, ko se kristjani spominjamo Gospodovega vstajenja in drugi zapovedani cerkveni prazniki, so označeni s krepkimi črkami. Na te dni smo se v skladu s krščanskim dostojanstvom dolžni udeležiti se sv. maše. Drugi prazniki, ki jih v bogoslužju obhajamo, a so nezapoveda-

ni, so označeni z navadnimi črkami rdeče barve. Na take dni Cerkev zelo priporoča udeležbo pri maši, vendar to ni zapovedano.

Imena svetnikov so označena z navadnim črnim tiskom. Prav je, da opozorimo na poenotene kratice vrste teh svetnikov (npr. ali je kdo mučenec, škof, cerkveni učitelj, redovnik ipd.). Te kratice so navedene pod koledarskim delom meseca februarja.

Pomembni dnevi za našo domovino, narod in zgodovino so tiskani s krepkimi črkami, da so jasno vidni in je poudarjen njihov pomen. Poleg tega so označene še lunine mene in je dan prostor za manjše zapiske.

Mali žepni koledarček, ki ga vsak dobi skupaj s stenskim Marijanskim koledarjem, je le skromen izvleček številnih podatkov, ki jih nudi koledar. Zaradi pomanjkanja prostora smo lahko označili le po en god na isti dan, imena praznikov smo okrajšali, žal pa so izpadle tudi oznake za civilne praznike. Zato je mali koledarček, sam zase samo liturgični in ga moramo presojeti le z vsemi podatki v Marijanskem koledarju.

Don Bosko na Telčah

Bog vedi ali je don Bosko videl kdaj v svojih sanjah svoje salezijance tudi na Telčah? Telče vendar niso tako pomembne, čeprav verjetno marsikateri bralec Salezijanskega vestnika ne ve, kam bi jih postavil. Vedo pa to številni salezijanski duhovniki, ki so jih oskrbovali: Pungerčar, Kuhar, Zver, Franc Vidic, Horvat, Pušnik, Zrim... da ne omenimo samo Andreja Riglerja, ki je prepojil telško zemljo s svojim znojem. O, naš Andrej! Telče in Andrej, to je bilo vseh deset let eno in isto. Kako vesel je rinil svoje zdelano kolo v breg, žarel od veselja, da se bo spet srečal s prijaznimi obrazi dobrih mamic, očetov in rdečeličnih telških otrok. S kakšnim ponosom je pripovedoval o njih!

Škof Stanislav Lenič vodi blagoslovitev obnovljene cerkve in župnijskega doma na Telčah

Lani mu je Miklavž kupil lopato, kramp, kladivo, sekuro in žago. To so bila darila za stabilizacijo. Že tri leta so ta orodja pela pri obnovi župnijskega doma. No, pa da vam bo nekoliko bolj jasno, kje so tiste znamenite Telče, vam povem, da jih boste našli, če se peljete ob tovarni Jutranjka na Radni pri Sevnici, kjer je bil pred vojno salezijanski dom, 8 km v hrib po lepi gozdni poti. Najprej se vam bodo na visoki planoti pokazale pogreznjene v tiho dolinico Drušče s cerkvijo sv. Barbare. Nato pa še malo naprej in zadišalo bo po vinski trti. Na slemenu, ki se nato spušča po Pijani gori proti Dolam in Škocjanu, stoji vasica Telče, ki spada pod škocjanski farni zvon. Tukajšnji prebivalci si že tretje stoletje želijo svojo faro, pa kaj, ko jih je vedno premalo, pa tudi duhovnikov ni dovolj. Že od začetka tega stoletja pa imajo pravico, da prihaja duhovnik iz Škocjana opravljat božjo službo in učiti vero-uk.

Vsak duhovnik, ki je bil določen za Telče, se je ustrašil: „Tja gori bo treba

hoditi? !“ Toda še vsakdo se je tako privadil, da mu je bilo težko zapustiti škocjansko faro prav zaradi Telč.

Cerkvena hiša, v kateri so imeli telški duhovniki svoj kvartir, se je že upogibala pod težo let. Že pred tremi leti smo zavihteli krampe, da smo podrli, kar je bilo zanič. Nekaj pa je le ostalo. Ni vse slabo, kar je staro... Iz žalostne pokveke je nastal nov, lep, sodoben župnijski dom. V njem se zbirajo otroci k verouku, mladina k verskim srečanjem in starši k sestankom, pevci k pevskim vajam in kdo ve, komu bo še vse služil dom. Zgornje sobice z rahlo upognjenim lesenim stropom dajejo prijetno stanovanje novemu ljubitelju Telč, kaplanu Francu Kavašu.

Tudi cerkev bomo popravili... so dejali možakarji. Tolči, vozi, ometavaj, beli, odbijaj, pribijaj... in cerkvena, ljubka ljudska cerkvena sv. Jakoba, tiste- ga iz Kompostele, je bila v treh tednih kot iz škatllice!

Ali bodo res prišli sam gospod škof na Telče? se je šušljalo in spraševalo v začetku septembra. In škof je prišel. Prišel je škof dr. Stanislav Lenič, ki dobro pozna navade dolenskih rojakov. Z blagoslovljeno vodo in z molitvijo na ustih in v srcu je šel v sprevodu z duhovniki in ministranti okrog župnijskega doma in cerkve, potem pa v njej daroval sveto mašo. „Ljubite svojo božjo hišo. V njej nam Bog po zakramentih Cerkve na viden način kaže, kako nas ljubi,“ je spodbujal škof v pridigi vrle Telčane, pa ne le nje, saj se je tisto nedeljo popoldne, 4. septembra, nabrala v cerkvi in okrog nje velika množica iz Tržišča, Mokronoga, Boštanjia, Studenca in Škocjana.

Po slovesnosti so se ljudje razšli. Ustavljali so se v bližnjih zidanicah, kjer je že dišala portugalka. Tudi škof se je poveselil med temi gostoljubnimi in veselimi ljudmi.

Zdaj veste nekaj več o Telčah. Veseli vas bomo, če nas pridete obiskat!

Jakob B.

V znamenju svetega leta Goriče

Nedaleč od Gorič na Gorenjskem, tik pred vstopom v naselje Golnik, je Jakob Avguštin, župnijski upravitelj v Goričah, v nedeljskem popoldnevu, 6. novembra, blagoslovil prenovljeno občestno znamenje. Osrednja slika v notranjosti kapelice je Marija Pomočnica, od tod tudi napis na pročelju: „O Marija, Pomočnica bila si in boš nam Til!“

Na stranskih stenskih plokvah so poslikani zavetniki, h katerim se je slovensko verno ljudstvo v vseh časih zatekalo: sv. Ana, sv. Jožef, sv. Anton Puščavnik, sv. Jurij, sv. Florijan. Goriški župnijski cerkveni zbor je ob blagoslovitvi ubrano zapel nekaj pesmi, med njimi zgovorno pesem: Povsod Boga, ljubljena Mati, mi hočemo povsod Boga! Od kdaj to znamenje, tega nihče ne ve — je v uvodnem nagovoru pojasnjeval zbranim ljudem duhovnik iz Gorič. Kaj se skriva za nastankom svetega znamenja? Morda kaj tragičnega v življenju tistega, ki jo je dal postaviti, morda kaj osrečujočega, morda spomin na ljubljeno osebo, na srečno odrešitev iz življenjske stiske... Karkoli je že bilo, znamenje je izraz v Boga verujočega človeka.

„Bilo je tudi nujno, da so se dobri ljudje naše župnije zavzeli za obnovo tega znamenja; zob časa ga je namreč močno načel, v svetem letu našega odrešenja pa je najlepša priložnost, da ga obnovimo, tem bolj, ker je občestno znamenje, ker Golnik — naselje brez zvonika, brez bogoslužnega prostora — potrebuje to, spodobi se zanj, da ima vsaj spodobno znamenje, ustrezno lepemu kraju, prelestim narave in plemenitim ljudem, ki tod živijo.“ Tako meni župnik Jakob. Resnica je v njegovih namenih in besedah.

Iz zdravih korenin – močno drevo

Škocjanska fara

Župnija Škocjan pri Novem mestu spada gotovo med najobširnejše župnije, ki jih upravljajo salezijanci — razen v diaspori. Nastanek škocjanske župnije je zavil v gosto meglo preteklih stoletij. V času ponovnega pokristjanjevanja slovenskih krajev po madžarskih vpadih (okoli l. 1000), so oglejski patriarhi poleg župnije v Beli cerkvi ustanovili tudi duhovno središče na Otoku, ki se je po nemško imenoval Gutenwerth. Njegovi zemljiški gospodje pa so bili brižinski škofje. Ta kraj je bil zelo pomemben, saj so imeli v njem celo kovnico denarja. Otoški dušni pastirji so hodili maševat k številnim podružnicam v hribih, med katerimi sta bili najpomembnejši Sv. Tomaž v Zagradu in Telče.

Mestu Otoku so naredili konec Turki. Ljudje, kolikor jih je ostalo, so zbežali na varnejše kraje v hribe. Po dolgem obotavljanju so leta 1492 prenesli sedež župnije v sedanjo vas Škocjan, kjer je takrat stala pokopališka kapela sv. Marije Magdalene. Turški vdori, pozneje protestantizem in kmečki upori so zavrli graditev primerne župnijske cerkve v Škocjanu. Sele žup-

niku Štefanu Jeršetiču se je v polovici 17. stoletja posrečilo, da je zgradil nekoliko večjo cerkev. Tudi ta je bila zaradi naraščajočega števila faranov kmalu premajhna, zato so leta 1779 začeli graditi novo, to je sedanjo cerkveno stavbo v baročnem slogu.

V škocjanski župniji so delovali razni dušni pastirji. Poleg župnika je imela župnija redno vsaj po dva kaplana, da so

bili kos župniji z dvanajstimi podružnicami. Župnija meri po dolžini 25 km.

Iz škocjanske župnije izhaja znani misijonar Ignacij Knoblehar, apostolski provikar v Sudanu, ki je zaradi misijonskih naporov rano umrl v Neaplju na poti v Rim. Z Vrha pri Škocjanu je bil slovenski slovničar, profesor Fran Metelko, izumitelj sporne „metelčice“.

Od 1. septembra 1956 delujejo v škocjanski župniji salezijanci. Soupravljajo tudi sosednjo župnijo Bučko. Držeč se pastoralnih navodil škofa, skušajo delovati na salezijanski način po don Boskovgm zgledu. Večina otrok obiskuje verouk. Tudi mnogi mladi fantje in dekleta, ki nadaljujejo šolanje ali so že zaposleni, se radi zbirajo k veroučnim srečanjem. Župnijski svet želi biti delaven.

Velika skrb škocjanskih dušnih pastirjev so obnove cerkva in drugih pripadajočih stavb. Tako je treba v škocjanski in bučenski župniji skrbeti kar za 35 streh.

Letos smo imeli lepo slovesnost ob 200-letnici sedanje cerkve in 490-letnici prenosa sedeža župnije z Otoka v Škocjan. Vso cerkveno zunanjščino je bilo treba oklepati ter ponovno ometa-

ti. Farani so z zanimanjem spremljali vsa obnovitvena dela in na raznotere načine pri tem sodelovali. Izkazalo se je, da imajo svojo farno cerkev zarés radi. Sedaj jo bodo imeli — lepo kot mlado nevesto — še rajši in jo pridno napolnjevali.

V nedeljo, 4. septembra dopoldne, je prišel škof Lenič, da je blagoslovil obnovitvena dela. Hkrati pa je bila to tudi svetoletna farna pobožnost, ki se je začela že lansko pomlad s svetim misijonom.

Po blagoslovnem obhodu okoli cerkve je s kora zadonela krepka pesem škocjanskega pevskega zbora, ki ga z veliko prizadevnostjo vodi s. Elvira. Škof je s svojo domačo besedo številne farane in vernike iz sosednjih župnij spodbujal, naj ostanejo z veri svojih prednikov, ki so veliko žrtvovali za cerkve, da bi mogli imeti kraj posebne božje navzočnosti v svoji bližini. Naj nas sveto leto odrešenja spomni, da imamo sodobni kristjani, ki praznujemo velike jubileje preteklih dogodkov, tudi sedaj važno odgovornost, ki je ne smemo zamuditi in zanemariti. Samo Kristusov evangelij more biti luč zmedenemu svetu, moralnim zablodam in grozeči svetovni uničevalni katastrofi. Zato pa moramo začeti spravo znotraj domačega praga . . .

Mlada faranka se je na koncu škofu zahvalila za obisk v župniji, navdušeni škocjanski pritrkovalci pa se niso mogli ločiti od milo donečih bronastih zvonov . . .

J. B.

Srečanje bolnikov na Igu

To nedeljsko popoldne, 9. oktobra, je bilo za marsikoga nekoliko lepše, ker se je zopet počutil v polnosti človeka, neokrnljenega zaradi tega, ker je priklenjen na voziček, ker je za vse življenje obsojen na svoj svet brez barve in svetlobe. Invalidi, bolniki in ostareli dekanije Ljubljana—okolica so se to popoldne zbrali ob oltarju sv. Martina na Igu, da bi v svetem letu odrešenja skupaj prižgali drug drugemu zopet vsaj majhno lučko dobrote, razumevanja, tolažbe in krščanske ljubezni.

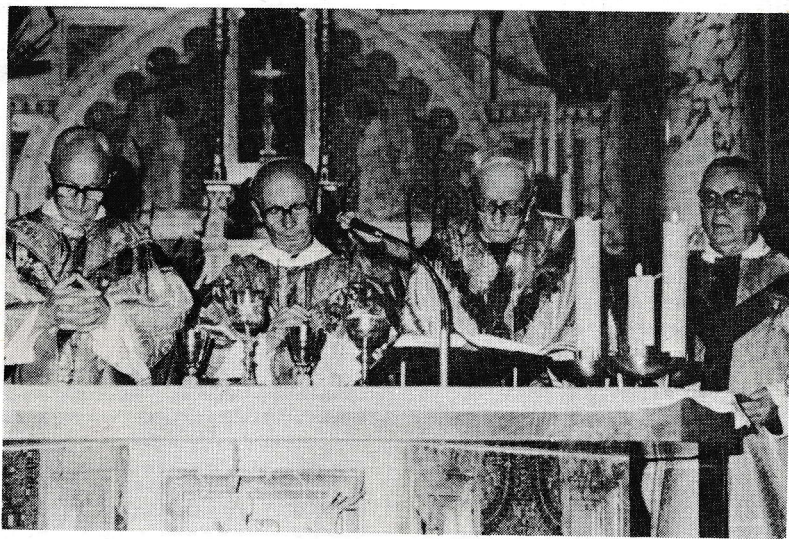
Z nageljčki na prsih, dar izanske mladine, so se ob žrtvniku Jezusa Kristusa skupaj s svojim prijateljem Jožetom Župančičem poglabljali v skrivnost odrešenja, v smisel žrtve, ki jo je Pravični doprinesel za grešne. Pisana množica, ki je napolnila cerkev je ob trpečih in s trpečimi znova začutila tolažilno moč Kristusovih besed: „Pridite k meni, . . . in jaz vas bom poživil!“

Ižanski župnik Egidij Dolinar je tako s svojimi mladinci, ob pomoči mladih salezijancev iz Želimelj, pripravil za vse posebej preizkušane brate in sestre še en trenutek veselja in tolažbe na njihovi Oljski gori.

Škocjanski zvonovi

Nekdanji župnik v Škocjanu Jože Zrim je oskrbel za škocjansko župnijsko cerkev štiri nove bronaste zvonove. Ker je bila v srednjem veku ta fara odvisna od freisinških škofov, je Jože Zrim po posredovanju msgr. Franca Ks. Krombergerja dosegel, da mu je sedanji münchensko-freisinski ordinariat te zvonove dal vlti v Nemčiji in jih podaril škocjanski župnijski cerkvi. Glavno zaslugo za ta velik in pomemben dar ima prav omenjeni monsinjor. Na münchenskem ordinariatu opravlja službo pri cerkvenem sodišču, zlasti pa je zaslužen za župnijske gospodinjke pomočnice, ker jim je zgradil tri lepe moderne domove, za kar je prejel od zvezne vlade v Bonnu leta 1982 zlati križec, Janez Pavel II. pa mu je podelil častni naslov monsinjor. Za svoje delo za škocjansko faro si zasluži hvaležen molitveni spomin njenih župljanov.

Počastitev duhovništva

Rakovnik, 11. novembra 1983

Zbrana množica je v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku prisluhnila besedam Štefana Zorka, jubilarntu zlatih zaobljub, o duhovništvu, njihove oči pa so drsele od novomašnika do novomašnika, od zlatomašnika do zlatomašnika. Med veselo molitev zahvale za jubilarnto pa se je vedno znova vrivala prošnja: „Gospod, duhovnikov nam daj . . .“

Zatajevanje za čistost v službi vzgoje

Obča značilnost sodobnega življenja je nekaka „sprostitev“ ali „dovoljenost“ za vse, kar se človeku zahoče. Vendar je ta „človek, ki si misli, da mu je dovoljeno vse, kar hoče“, odrasli. Otroka šele navajamo k temu, da se nauči živeti tako, kakor „se mu zahoče“. Če bi otroka vzgajali ali učili drugače, bi si drugače zahotevali in bi si želeli drugačne stvari. Odrasli so tisti, ki jih zavajajo ali napačno učijo.

Verjetno je področje čistosti tisti del sodobnega življenja, kjer se kaže, „da je vse dovoljeno“ in si nihče ne upa več reči, tega ali onega ne smeš, ali da to ali ono ni primerno. Na delu je toliko lažno znanstvenih dejavnikov, da moraš biti pravi strokovnjak, da ločiš to, kar je zares znanstveno utemeljeno in to, kar si nekateri želijo, da bi bilo znanstveno upravičeno, da bi potem lahko delali, kar bi hoteli.

Gre za Freudovo nedokazano trditev, da „vse, kar smo prepovedali ali zavrnilo kot nedovoljeno, gre v podzavest in tam moti normalen potek duševnega življenja in prej ali slej pride na dan kot psihična bolezen ali nevroza“. Zato je otroku treba vse pustiti in dovoliti, da dela, kar hoče. Tako ne bo nič potisnjeno v podzavest in ne bo prišlo do nevroz.

To Freudovo trditev so zlasti ameriški vzgojitelji sprejeli kot neovržno resnico in izoblikovali takoimenovano „permissivno“ ali „vseedopuščajočo vzgojo“. Ta permissivna vzgoja je odločno v nasprotju s katoliško vzgojo, ki na osnovi desetih božjih zapovedi in v našem primeru s šesto božjo zapovedjo, določa kar je prav in kar ni prav, kar je dovoljeno in kar ni dovoljeno.

Prva stvar, ki jo hočejo odpraviti, je sramežljivost. Sramežljivost je človeški nagon, ki skuša skriti pred javnostjo dele telesa in dejanja, ki spadajo v takoimenovano intimno sfero. Ker je to značilno človeški nagon, ki ga živali ne poznajo, se razvija s časom, ko

začne prevladovati človeško nad zgolj živalskim ali animalnim, to je v pozni detinski dobi (od tretjega do petega leta). Zato je treba otroka navajati in mu pokazati željo, da naj vse, kar je intimno, dela sam zase ali samo z osebami, do katerih ima izredno intimno razmerje, zlasti z mamico. Jasno je, da v tem ne smemo pretiravati in buditi v otroku tegobe in strah. Obenem mu je treba jasno nakazati, kako more razumeti in spoznati, da od njega pričakujemo takoimenovano skromno vedenje. Otrok bo sledil svoji naravni težnji in bo z veseljem izvrševal želje svojih staršev in vzgojiteljev.

V pozni detinski dobi otrok o vsem sprašuje. Želi vedeti, kako se najrazličnejši predmeti in reči imenujejo in kako delujejo in kaj so. Povsem naravno je, da vpraša, kako se imenujejo različni deli telesa in kako se z njimi ravna. Izredno važno je, da vzgojitelj prav v takih priložnostih pokaže vse dostojanstvo, resnicoljubnost in krščansko spoštljivost. Kakor vzgojitelj, tako si bo otrok oblikoval odnos do tega predmeta ali dejanja. Kar je zares človeškega, je Bog uredil in kar je Bog uredil, je dobro in lepo. Zato sem spada tudi vse, kar ima opravka s sramežljivostjo. Kot rečeno, treba je o vsem tem govoriti dostojanstveno, resnicoljubno in spoštljivo. Tako bo otrok z ene strani vse to imel za dobro in lepo, z druge strani bo pa o tem mislil in govoril dostojanstveno, resnicoljubno in spoštljivo.

Pri vsem tem se je treba izogibati prostaškega govorjenja. Vemo, da je v naši družbi v navadi zelo nedostojno govorjenje, ki zlasti organe izločanja in razmnoževanja kar naprej vpletajo v govor. Nekaterim se to zdi celo nekaj okras in potrdilo verodostojnosti. Toda v ustih kristjana, ki ve, da gre pri tem za soudeležba človeka pri ustvarjalni moči Stvarnika, so vsa ta dejanja in vsi ti deli telesa med najbolj spoštovanja vrednimi in zato predmet zelo resnega pogovora. Žal smo kristjani v tem pogledu v naših okoliščinah padli na zelo nizko raven.

Žrtve takega govorjenja so zlasti otroci. Na začetku se še zavedajo ne, zakaj pravzaprav pri tem govorjenju gre, toda počasi odkrijejo, kaj tiči za temi besedami in so močno užaljeni in svojem otroškem dostojanstvu in krščanskem čutenju. Boli jih, da odrasli na tak način o vsem tem govorijo.

Reči moramo, da gre pri tem za naš jugoslovanski primer in da drugi narodi tega ne poznajo ali vsaj ne v taki meri. Naša krščanska zavest bi morala jasno nastopiti in terjati, da se v naši navzočnosti ne žalijo naša najbolj globoka in sveta čustva.

Ko govorimo o zatajevanju, ne mislimo toliko zatajevanja, ki naj ga prakticirajo otroci, kakor mnogo bolj za zatajevanje in kontrolo, ki naj bi ju vršili zaradi otrok njihovi starši in odrasli. Težko si je predstavljati, kako veliko škodo delamo otrokom s tem, da prostaško in nesramno govorimo.

To je zares skoraj nekaj nerazumljivega. Z druge strani starši toliko žrtvujejo za svoje otroke, zlasti s tem, da skrbijo zanje v njihovih gmotnih potrebah, z druge strani pa tisto skoraj junaško velikodušnost do otrok ubijajo in uničujejo s svojim prostaškim govorjenjem.

Valter Dermota

Neizbrisni sledovi poti

Don Boskovi sinovi v Črni gori

Ubiram asfaltno pot ob Bjelopavlički Ravnici, sestra Rezka pa obuja spomine na svoja nedolgo minula gimnazijska leta v pomurski metropoli. Njen sproščen smeh in zabavna pripovedovanja so vsekakor zanimivejša od dogodivščin na murskosoboški provincialni šoli.

„V tisti strmini ostroške planine je kakor zalepljen samostan, po planini imenovan Ostrog,“ zresni svoj pogled sestra Rezka. „Dva meniha sta v Gornjem Ostrogu, prijazna, predvsem tisti Dalmatinec, ki pa ga že nekoliko nažira bolezen. Dan za dnem v poletnih mesecih sprejemata obiskovalce. Neutrudna sta, da je komaj kaj časa za molitev.“

Nad bjelopavličko pokrajino se strmo, blizu 900 metrov nadmorske višine dviga planina Ostrog. V strmo steno je vgrajen samostan.

„Mene je pot zanesla v kraje, o katerih nisem nikdar sanjala. Med Črnogorce. Sedaj, po osmih letih moram reči, med moje drage črnogorske ljudi, v domovino vladike Njegoša, v Cetinje, bližino Lovče-

na, kjer pesnikov duh oddaja nesmrtni soneti pesnikovega Gorskega venca. Dobro je tu. Plemenito je črnogorsko ljudstvo. Spoznavam jih v bolnici, kjer sem medicinska sestra. Spoznavam jih na sprehodih, po domovih... Pa vendar mi samostanski mir ne motijo ljudje. Dovolj miru imam, čas za počitek in čas za molitev. Ljudje so tudi v ostroškem samostanu iskali miru in tihote. Vasilij Ostroški ga je bil ustanovil v drugi polovici sedemnajstega stoletja, ko je prevzemal vzhodnohercegovoško eparhijo in se je iz samostana Trebinja preselil v okolico Nikšića.“

Ostrog – samostan. Najbolj obiskano svetišče v srbski pravoslavni Cerkvi. Tako pišejo knjige – Vodiči. Tako pripoveduje tudi sestra

Ciril Zajec, župnijski upravitelj Titograda in Nikšića

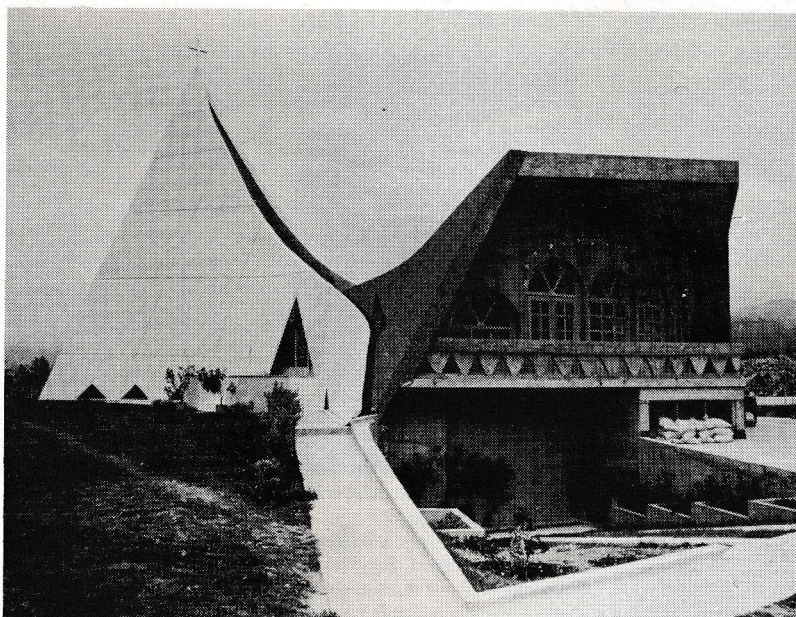
Angelika iz Nikšića, Rezkina teta. Kadar sestra Angelika pripelje goste na ogled ostroškega samostana, se ji prisrčno prikloni oče Gligorije, po rodu Dalmatinec, varuh Zgornjega Ostroga, zagovornik svetega trupla Vasilijevega.

Cestni napisi so napovedovali moj cilj. Nikšić se je razgrnil kot na dlani. Rezki je tudi Nikšić znano mesto.

„Mesto sicer ni kaj posebnega, toda pri vseh znano kot trgovsko središče na stiku Črnogorskih Brd in krasa. Tod naokrog je Nikšićko polje, ki je največje kraško polje v Črni gori. Prebivalcev je okrog petdeset tisoč. Mesto je znano kot močno industrijsko središče – z železarno in pivovarno. Tudi verskih skupnosti je več. Katoličani so v manjšini, saj jih ni več kot morda 300, od katerih pa le deset odstotkov pride ob nedeljah k maši. Muslimani imajo svojo džamijo, ne pa tudi svojega stalnega verskega predstojnika – hodžo. Tudi pravoslavci imajo svojo cerkev. Katoliška cerkev je posvečena sv. Cirilu in Metodu. Ob majhnem številu vernikov in splošnem pomanjkanju cerkvice le počasi prejema svojo načrtovano podobo. Sprva je bila mašna daritev v kripti. Poleg cerkvice je tudi dom za redovne sestre. Te so v glavnem bolničarke v bolnici Brezovik, ki je nekaj podobnega kot v Sloveniji Golnik. Sestre delajo tudi izven svojega delovnega časa. Obiskujejo bolnike, ostarele, onemogle. Odtod veliko spoštovanje sester... Ker imajo čas zanje, ker jih same

V strmo steno je vgrajen pravoslavni samostan Ostrog.

Zunajščina nove cerkve z župniščem v Nikšiću. Arhitekt je zasnoval stavbo, da bi bilo razumeti, kako je Bog razpel šotor svojega bivanja v drugem največjem črnogorskem mestu. Delo še ni dokončano: čaka pridnih rok in velikodušnih src.

odkrivajo, ker pridejo, kadar jih najbolj pričakuješ, ker so zelo potrpežljive, dobrotne, odprte, zavzete za človeka, prijazne in delavne, ne da bi za to pričakovale kakršnokoli nagrado . . .“

Titograjski duhovnik, salezijanec Ciril Zajec, prihaja občasno tudi v Nikšić kot župnijski upravitelj dveh bližnjih mest. Že drugo desetletje biva daleč od Slovenije in z apostolsko vnemo deluje med kristjani Cerkve v Črni Gori. Na razkrižju različnih verskih skupnosti, različnih narodnosti in kulture.

„Spoštovati se moramo med seboj in drug drugemu pomagati ne oziraje se na veroizpoved,“ izpoveduje svojo odprtost Ciril. „Pravoslavni menih iz Dajbabe je moj najboljši prijatelj, prav tako oče Gligorije iz Ostroga, enako drugi pravoslavni in muslimanski verski predstojniki. Obiskujemo se redno. Ob praznikih so z nami pri bogoslužju.“

Ne manjka pa tudi napetosti. Beseda o edinosti že lepo zveni, toda v praktičnem življenju je včasih dokaj težka ta beseda.

„Trije ljudje so izgubili življenje v prometni nesreči. Bili so različne veroizpovedi – pravoslavca in katoličan. Hoteli so jih pokopati hkrati in na istem pokopališču. Pri pogrebnih obredih sta se napovedovala hkrati pravoslavni pop in katoliški duhovnik. Pravoslavcem to ni šlo v račun. Pojasnim naj, da je Titograd, denimo, novo mesto, njegovi prebivalci so v večini priseljenci iz podeželja. Kadar kdo umre, ga svojci želijo imeti v

družinski grobnici. Nastala je napetost predvsem v partijskih vrstah tistega naselja. Vsekakor jim je bil cilj – preprečiti verski obred. S pravoslavnim duhovnikom pa sva vendarle morala na željo svojcev umrlih za krstami, najprej v cerkev, od tam pa na pokopališče. Med službo božje besede sem najprej jaz, kot katoliški duhovnik, prebral evangelij ter pozdravil navzoče, drugo pa je opravil pravoslavni duhovnik. V bratskem sporazumevanju sva enako storila tudi ob odprtih grobovih. Ozračje med

važčani je bilo zelo napeto, toda svojci umrlih so nama zagotovili varnost. Do izgedov ni prišlo. Štirideset let na tisto pravoslavno pokopališče ni stopila noga katoliškega duhovnika. Podoba je bila, kot da je hotelo tudi nebo dati svoje znamenje: prej toča in dež, ko pa smo se zbrali ob odprtih grobovih ter začeli z obrednimi molitvami, je nenadoma posijalo sonce. Ljudje so potem govorili: Ima Boga, časti mi, ima!“ Kot bi se hotelo nebo poveseliti bratske vzajemnosti pravoslavnih in katoliških kristjanov . . .“

To je bil „čudež edinosti“, je menil Ciril. Ni preveč razveseljujoče, da se to zgodi le, ko se je nekemu življenje izteklo. Porazno je za človeka, k molku nas prisili, da prerastemo ideološke pregraje le ob odprtih grobovih.

Bil je drugi grob, kot vklesan v strmo steno ostroške gore. Oče Gligorij – po rodu Dalmatinec – je trdno veroval, da je tista krsta znamenje odrešenja.

Sestra Angelika Žerdin, Režkina teta, nas je uvedla v tisto skrivnost, ki je bila na koncu vijugastih poti; pot se je vzpenjala, obdajal nas je gozd, gorska cerkvičica, vraščena v strmo skalovje, se je našim očem občasno podarjala v gorski čar.

„Le dva meniha sta v Zgornjem samostanu, oče Gligorij je prijazen, srečen, kadar pridemo sestre v njegovo zatočišče. V letnih mesecih je dan na dan obiskovalcev, da imata – meniha – polne roke dela.

Okrog 100 romarjev iz Slovenije je 1. maja letos napolnilo novozgrajeno katoliško cerkev v Nikšiću. Barski nadškof Petar Perkolić je tedaj blagoslovil to novo ladjo vere, župnik Ciril Zajec se je zahvalil navzočim dobrotnikom. Na sliki: med pozdravom domačina.

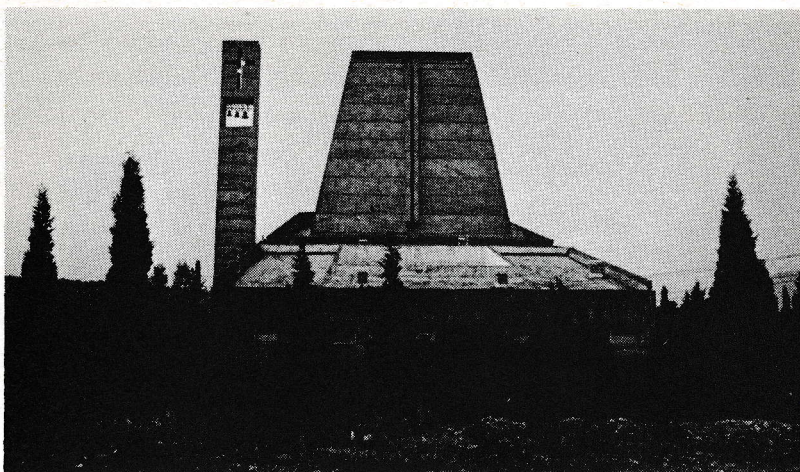
Oče Gligorij z največjim spoštovanjem odpira krsto s posmrtnimi ostanki svetega Vasilija, ki je ustanovitelj ostroškega samostana.

Slovit je ostroški samostan. Na slovanskem Jugu je prav gotovo najbolj obiskovano svetišče, kamor prihajajo srbski pravoslavni verniki z vseh strani, molijo, predvsem pa prižigajo sveče. Pridejo v ta gorski kraj in se poklonijo posmrtnim ostankom velikega svetnika — domačini in zdomci, iz vasi in mest. Prihajajo ob praznikih, predvsem ob prazniku Marijinega vnebovzeta, tudi tisti, ki so raztreseni po širnem svetu — izseljenci. Če pridejo k svojcem, pridejo tudi na grob svetega Vasilija v ostroški samostan.

Dalmatinec — kot reče sestra Angelika — oče Gligorije rad spregovori o vsem, kar je bilo na tem kraju včeraj, pa tudi kar se dogaja dandanes. To namreč, da je bil Ostrog — kot vsi samostani v Črni Gori in v Srbiji — varuh vere in narodne misli, predvsem v času turškega suženjstva. Ostrog je imel pomembno vlogo v tej zgodovinski perspektivi. Ko je bil metropolit Vasilij v Ostrogu, je nadaljeval to tradicijo. Z odprtimi rokami je prejel Vasilij Baja Pivljanina, velikega nacionalnega junaka. Vse do leta 1853 so v ostroškem samostanu hranili Bojovo puško — imenovano „šibo“. Ko je pretila turška nevarnost, so ostroški menihi budno spremljali premikanje turške napadalne vojske ter o tem seznanjali cetinjske metropolitane. Bil je čas, ko je Ostrog bil celo središče črnogorskih upornikov proti Turkom. Zato Ostrog ni le sveto mesto, temveč pomembno tudi zaradi prepričevalne srbske narodne misli. Ostroški menihi so celo predsedovali plemenskim skupščinam, imeli vodstvene položaje, zavzemali so se za mir med zarotniki. Nad vse pomembno pa je tudi, da je bil ostroški samostan, kot vsi drugi, središče kulture. Menihi so namreč skrbeli za pismenost, tu so se porajali izobraženci, od tod so prihajali duhovniki.

Sestra Angelika je besedovala o zgodovini, oče Ciril, katoliški duhovnik, je govoril o Gligoriju ter drugih ostroških menihih kot svojih najboljših prijateljih. To je — sem si mislil — ekumenizem na terenu. Človeški in razumljiv.

Pot z našo „katroco“ pa se je vila navzgor, po ozki asfaltirani poti, ki so jo — kot je dejala Angelika — menihi sami asfaltirali, brez kakršnekoli družbene pomoči. Ostri ovinki, strmi, pot se je vlekla, kot

Katoliška cerkev Srca Jezusovega v Titogradu, črnogorski metropoli, dograjena v letu 1969. Prva župnija je bila tu ustanovljena v letu 1903, obnovljena pa leta 1966 v naselju Konik. Sedanji titograjski župniji pripadajo še naselja: Piperi, Danilovgrad, Spuž, Mojkovac in Kolašin. Titograjski župnijski upravitelj, salezijanski duhovnik Ciril Zajec, po rodu z slovenske Dolenjske, soupravlja bližnjo katoliško župnijo Nikšić, kjer je bila pred nekaj meseci posvečena nova župnijska cerkev sv. Cirila in Metoda.

bi je nikdar ne bilo konec. Mimo spodnjega „manastira“, njene cerkvice sv. Trojice, ki je bila zgrajena v začetku preteklega stoletja. Od tod k cerkvi svetega Križa in k Marijinemu svetišču.

Četudi je Gornji samostan v nadmorski višini 900 metrov, je tu še vedno plodna zemlja za vinsko trto.

Zgornji samostan je zgrajen v letu 1665. Zanj jamči ime ustanovitelja samostana jeromonaha Izajaja, doma iz okolice Nikšića. Zgradil naj bi ga s posebnim dovoljenjem metropolita Vasilija. Pomembno je, da je o teh samostanih pisal tudi Vuk Karadžić. Poslopja Gornjega in Spodnjega samostana so zgorela v letu 1923, kmalu zatem so sezidali nove. V neposredni bližini teh stvab je bila v začetku 18. stoletja še ena cerkva, posvečena sv. Gregoriju.

Vročina pripeka, kot bi se ta dan zarotila prišlekom. Na parkirnem prostoru ob vznožju ostroške planine se tesnijo vrste avtomobilov z najrazličnejšimi registracijami: italijanskimi, srbskimi, slovenskimi, nemškimi. Vse kaže, da se pravoslavci, raztreseni po različnih deželah, radi vračajo v svoja duhovna središča.

„Grob svetega Vasilija vsako leto enako privlači domačine in tučje,“ reče sestra Angelika. „Oče Gligorij vse enako prisrčno sprejema. On veruje, da so vsi ti prišleki pravi romarji — ljudje z globoko vero.“

Po stopnicah stopamo h grobu posmrtnih ostankov svetnika. Oče Ciril spregovori iz osebne izkušnje.

„Dobro poznam mlado deklo iz Titograda. Bilo ji je komaj 22 let.

Zdravniki so ji odkrili bolezen, za katero ni bilo pomoči — tumor na možganih. Bolezen jo je močno načela. Vid ji je pešal, vedno bolj je postajala hroma. Vedela je, da se ji bliža konec. Vztrajala pa je, da jo morajo prepeljati k svetniku Vasiliju — tja k strmemu Ostrogu — je dejala. Svojci so ji morali željo izpolniti. Potem je mirno čakala zadnjega trenutka, povsem umirjena, vdana... Taka je vera naših ljudi. Močno zaupanje imajo v tega svetnika, silno vero, da imajo v Vasiliju velikega priprošnjika.“

Ostrog je duhovno središče ne le za Črnogorce, temveč tudi za pravoslavce iz drugih republik, iz dela Srbije in Hercegovine. K svetemu Vasiliju prihajajo ljudje različnih veroizpovedi, prihajajo v skupinah, predvsem pa posamezniki.

Oče Gligorij sprejema skupinice, jih uvede v sveti prostor, kjer v „krsti sveto truplo počiva“, zmoli molitev, preden odpre krsto — „čudodelno“. Zaželi, da bi bila tudi v romarjih iskrena vera in zaupanje v svetnika.

Strpen je oče Gligorij tudi do katoliških vernikov. Z veseljem nas je sprejel in povedal o Vasiliju, svetniku, o zgodovini ostroškega samostana, o slavni preteklosti ostroških menihov.

„V hercegovškem Popovem Polju je rojstni kraj svetnika. Njegov stric Serafin je bil meniški duhovnik, tudi sam mu je sledil v samostan Trebinje. Od tod je šel v Cetinje, tamkajšnji samostan. Kot arhimandrit — samostanski predstojnik — je potoval v Rusijo in na Sveto goro. Ko se je vrnil, je postal metropolit zahodnega dela Herce-

govine; kot tak se prvič omenja v letu 1639. Vladikovanje Vasiliju ni bilo najbolj pri srcu. Prav v njegovem času se je bila spremenila politična situacija. Ko se je v 16. stoletju obnavljala pečka patriarhija, ko so se gradili mnogi samostani ter z njimi tiskarne za cerkvene knjige, je bila politična situacija dokaj strpna. V 17. stoletju pa se je ozračje spremenilo, Turki so postali nestrpni do Srbov in njihove pravoslavne Cerkev. V ostroškem samostanu se je Vasilij predajal postu in molitvi — kar petnajst let.”

Srbska pravoslavna Cerkev ima svetega Vasilija v posebnih časteh; zanjo je on božji služabnik in velik pobudnik pravoslavja. Dovolj je pravoslavnih nestrpnih, ki omalovažujejo Vasilijevo naklonjenost rimokatoliški Cerkvi. Ostrog je 28. avgusta leta 1956 obiskal tudi barski nadškof Aleksander Tokić. V spominsko knjigo ostroškega samostana je zapisal: „Veliki vladika, ljudje tega kraja se pogosto zatekajo k tebi v svojih potrebah. Jaz pa te prosim, posreduj, da bo črnogorski narod šel po tvojih stopinjah za cerkvenim edinstvom. Stori to, prosim te, kolikor ti je pač mogoče, pa bom širil tvojo slavo po vsem svetu.” Mnogi pravoslavci, ki so prebrali nadškofove goreče želje, so v tem videli spet prizadevanje katoliškega škofa, da bi pravoslavni verniki priznali papeževo prvenstvo. Pa je bila le nadškofova skromna prošnja, da bi pravoslavni verniki resnično zažive- li svojo vero, kajti v globini svoje vere smo si resnično bratje vsi, ne oziraje se na verovanjske razlike.

Ne glede na to, kaj poreko drugi o svetnikovi naklonjenosti krščanski edinosti, oče Gligorij vsak dan z isto vnemo sprejema romarje z vseh strani. V poletnih mesecih pride k tej strmini nad 600 obiskovalcev, včasih tudi do tisoč dnevno. Očeta Gligorija počasi nažira sladkorna bolezen, toda v svoji vnemi ne popušča. Ko pride konec, pride, a on mora sprejemati ljudi. Pogosto pridejo k ostroški čudodelni svetinji tudi organizirane skupine. Tako piše v pravoslavnem časopisu, da se je zbralo pri Ostrogu 160 potnikov iz enega samega kraja; tam so opravili svoje pravoslavno bogoslužje, med katerim je pristopilo k obhajilu šestdeset potnikov. Za obhajilo so se pripravljali — tako zapisuje podpisnik — z izrednim postom in molitvijo. Ista skupina pravoslavnih vernikov je obiskala tudi bližnji samostan Dajbabe in Moračo.

Roman Ščekić, duhovnik menih v samostanu Dajbabe, je — kakor s ponosom poudarja katoličanom, ki pridejo samostan obiskat — odličen prijatelj Cirila Zajca. Pride ob sobotah, pride ob nedeljah, pride tudi pogosto med tednom. Ciril ga sprejema kot svojega prijatelja. Gostov iz Slovenije nas je bil — to je posebej poudaril — zagotovo vesel. Besed mu ne zmanjka. Zgodovinske podatke je stresel kot naizust.

„Konec petnajstega stoletja je bila naša črnogorska državnica Zeta poražena. Kar je bilo zdravega se je pod vodstvom Crnojevičev napotilo na cetinjsko polje. V teh okoliških revnih krajih so ostale le stare mamice, ostareli ljudje, ki so čuvali otroke in domačije. Turški osvajalci pa so bili nasilni in zahtevali:

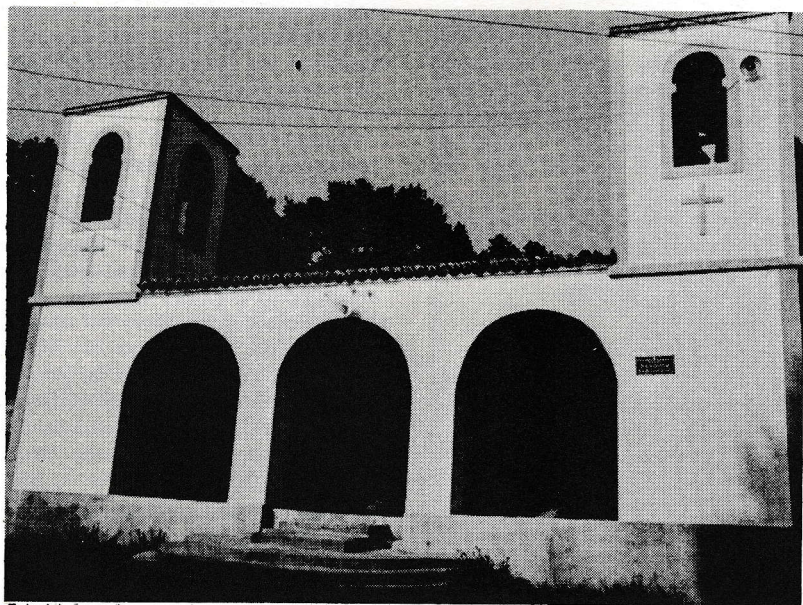

Srbski pravoslavni jeromonah (duhovnik menih) iz Dajbabe, hadži Roman Ščekić

otroke, zlato, denar, živino, hrano... Daj, babo, sina, daj vnuka, daj zlato, denar, kravo, vola... Turek je vpil, sekal, moril, jermal... Stari ljudje pa so bežali pred sovražnikom in se skrivali v naravni votlini, kjer je sedaj samostan. To je kraj, ki je okrog deset kilometrov vstran od Podgorice. Ta kraj so zaradi tega poimenovali „Dajbabe“. Tudi naselje se je po tem kasneje poimenovalo.”

V naravni votlini je nekoč našel zatočišče zetski vladika Nikifor. Tu je molil, premišljal, tu je umrl in je tu tudi pokopan. Nikifor je verjetno tudi dal poslikati to naravno votlino s freskami, vanj je spravil tudi relikvije svetih ljudi. Čas je zakril to votlino. Ponovno so jo odkrili v letu 1896. V sestavi cerkve — z leve strani nad spovednico — je tudi podzemno jezero. Poleg levega zvonika ob cerkvi je „sveta voda“. Pravijo, da bolnikom vrača zdravje. To je sveti kraj s čudodelno podobo božje Matere. Tesno s tem krajem je povezano tudi ime „Simeona“, tukajšnjega svetnika, pri katerem se je bil spovedoval tudi srbski patriarh dr. Gavriilo Dožić. Kralj Aleksander I. pa, ko je bival v Črni Gori, ni sedel za mizo, dokler ni prejel blagoslova očeta Simeona.

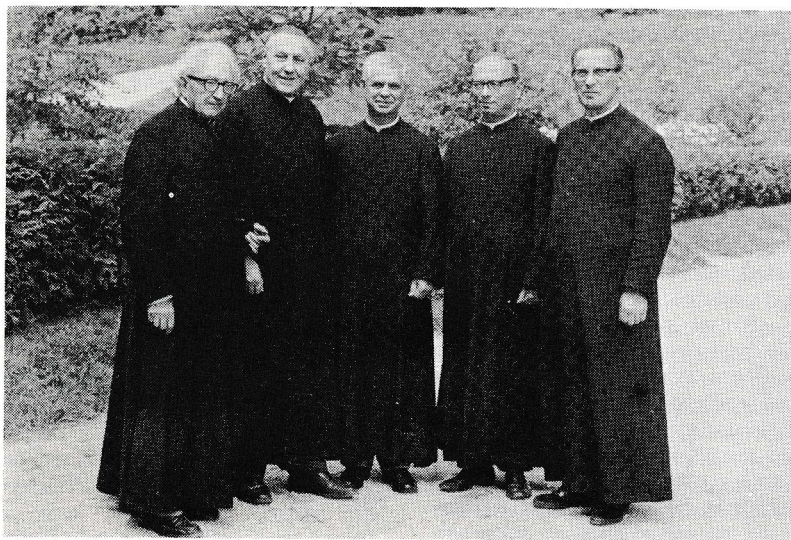
Ni konca hrepenenju, da bi se pretolkli nekam, kjer bi nam bilo manj sile. Vselej kopravimo po nečem nadzemskem, da bi se odrešili, prebili v čistejšo raven bivanja. Nekoč bomo našli mir. In dokončno srečo.

Srbski pravoslavni samostan „Dajbabe“ v Črni gori

Martin Jurčak in Jože Pušnik

Naš novinar Jože Zdravec se je pogovarjal z našimi štirimi zlatomašniki, bil je na njihovih jubilejnih slavnih, prevzele so ga njihove izjave, saj so prihajale iz življenjskih izkušenj in iz srca Kristusovih oznanjevalcev resnice in svobode. V prejšnjih številkah Salezijanskega vestnika smo že predstavili jubilanta Jožeta Kostanjevca in misijonarja Andreja Majcena. Vsaj na kratko, čeprav si oba zaslužita mnogo več, naj tudi njiju predstavimo paberkovaje iz novinarjevih poročil iz Družine.

Salezijanski inšpektorji, kakor o si sledili v službi:
dr. Franc Walland, Ivan Špan, Avgustin Jakob, Martin Jurčak in Štefan Žerdin

Martin Jurčak kot župnik na Rakovniku med prvoobhajanci

Martin Jurčak

Kar se je dogajalo v nedeljskem dopoldnevu 10. julija v Dokležovju v cerkvi in ob njej, ni bilo zgolj zlatomašno slavje, temveč skupni slavospev Bogu, Stvarniku in Odrešeniku. Ljudje so prišli iz bližnje in daljne okolice, da se pridružijo bogoslužju, ki so ga vodili sošolci zlatomašniki: domači župnijski upravitelj Martin Jurčak, misijonar iz Kitajske Andrej Majcen, dolgotletni župnijski upravitelj v Veržeju Jože Pušnik in Jože Kostanjevec iz Ljubljane, zdaj na Trsteniku.

Martin Jurčak je rad obudil spomine o lepih, prijetnih doživetjih iz študijskih let na Rakovniku, Radni, v Veržeju, Murski Soboti. „Najlepši spomini me vežejo na prva tri leta vzgojiteljske prakse v Martinišču v Murski Soboti. Okrog 40 prekmurskih fantov je bilo v konviktu, pomagal sem jim pri učenju, vodil pevski zbor in tamburaše, prirejal igre.“ Sedem duhovniških let je preživel na Radni, kjer je bil salezijanski noviciat in gimnazija. Leta 1940 je prevzel vodstvo mladinskega doma na Kodeljevem v Ljubljani. O povojnem obdobju je dejal: „Kljub izjavi krajevnega funkcionarja, da sem se, dobro zadržal med vojno, so me spravili ob osem let svobode...“ Med slavljem pa je dejal vernikom: „Vsako nedeljo z velikim veseljem opravim tri maše, da nekako nadomestim za tistih osem let, ki sem jih po vojni prebil v zaporih... Zame tista leta niso bila izgubljena, temveč božji dar križa.“

Leta 1964 je bil izbran za predstojnika salezijanske družbe v Jugoslaviji in se še posebno zavezal za vzgojo mladih salezijancev in jim z izgradnjo doma in verske gimnazije v Želimljem oskrbel slovensko okolje zanjo.

O svojem doživljanju duhovništva je dejal: „V vseh duhovniških letih sem si prizadeval, da bi bil vedno v službi božjega ljudstva. Vselej sem imel tudi veselje do glasbe. Skoraj 60 let sem vodil zборе – tudi v zaporu. Prav glasba je pogosto odločala v moji službi. Pomagala mi je k ožjemu in pogoštejšemu stiku z mladino, posebej z otroki. V desetih letih duhovniške službe na Rakovniku v Ljubljani

Zlatomašniki v Dokležovju: Andrej Majcen, Martin Jurčak, Jože Kostanjevec in Jože Pušnik

Zlata maša
Jožeta Pušnika v Veržeju

sem gotovo obiskal vse družine, mnoge celo večkrat na leto. S svojim poklicem sem bil vedno zelo zadovoljen. Nikoli nisem zapadel malodušnosti. Vedno me je krepilo upanje v boljše. Vsak dan pa hvalim Boga, da smem biti tukaj in mu služiti . . . Sedaj že nad deset let vodim dokležovsko župnijo . . ."

Bog zares ljubi vesele darovalce, ki do konca svojega duhovniškega dela ostanejo sveži — kot mladike spomladi!

Jože Pušnik

„Škoda je besed, ki bi jih pritikal človeku in bi imele nadih pohval, priznanj, poveličevanj,“ to je prva izpoved zlatomašnika Jožeta Pušnika. „Prisal sem v župnijskem domu v Veržeju, dokler me Bog ne pokliče. V njegovih rokah smo.“ Moral je biti oznanjevalec s kritičnim očesom!

O svojem življenju je zaupal: „Naša družina v vasi Spodnje Grušovje v župniji Prihova je živela globoko versko in urejeno družinsko življenje. Majhno kmetijo smo imeli, oče pa se je priložnostno ukvarjal s tesarskim in mizarskim delom. Padel je kot vojak na fronti v Galiciji leta 1915. Prve vesti o salezijancih sem prebral v Salezijskem vestniku pri teti v Žabljeku. Teta je bila salezijanska sotrudnica. V zavod na Radno me je potegnil zgled dveh starejših rojakov iz okolice — Jože Kuk in Karel Podkubošek. V Veržeju, v salezijskem zavodu smo imeli odlične

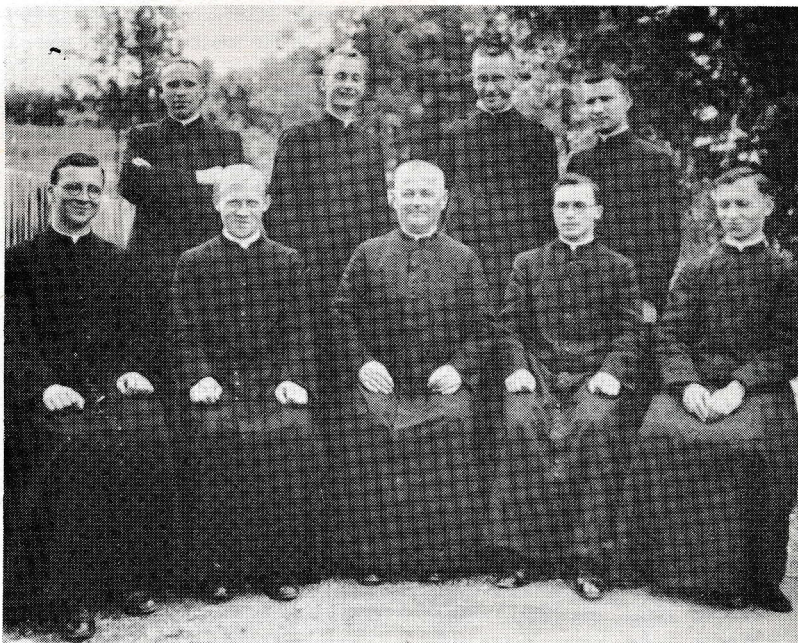
vzgojitelje — Franca Volčiča, Franca Kmetiča, Alojzija Kovačiča st. Pri oblikovanju duhovniškega poklica so tudi mlajši imeli spodbuden vpliv. „Pota našega življenja vodi in uravnava Bog. Marsičesa pri tem seveda ne razumemo. Ko Bog dopušča to in ono, kar se nam zdi, da bi moralo biti drugače, moramo skloniti glavo in reči: Bog že ve zakaj . . . (Od leta 1949 do 1953 je bil tudi on skupaj z drugimi duhovniki v zaporu.) Sicer pa hodimo v veri in ne v gledanju.“

Prehodil je petdeset let življenja v duhovniški službi. Vselej je bil tudi zaveden salezijanec, redovnik. Dar neba. „V vseh letih mojega duhovništva sem se zares čutil zadovoljnega, nikdar mi ni bilo žal, da sem postal duhovnik in redovnik.“

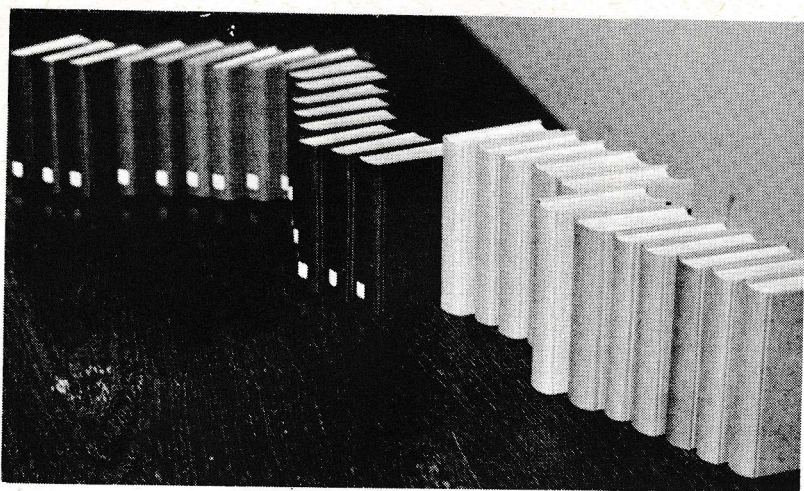
Ni pozabil, da je bil nekoč vzgojitelj mladih, ti pa so ga imeli za čutečega in razumevajočega vzgojitelja: „Mladina se je vedno navduševala za ideale in se še tudi danes. Žal pa je mnogo mladine, ki si ne izbira pravih idealov, temveč se le preveč vdaja vplivom okolja, v katerem odrasča in živi, vplivom družbenih občil ter javnega mnenja. Mladi ne znajo dovolj misliti s svojo glavo in se svobodno odločati . . . Prihodnost Cerkve je v vzgoji k osebni vernosti, zakramentalnemu življenju ter povezanosti vernih v cerkvenih občestvih.“

Jože Pušnik je od leta 1963 v Veržeju, dolga leta kot župnijski upravitelj, zadnja leta pa duhovni pomočnik.

(Po ‚Družini‘ — 1983/32 — ce, j.)

Novomašniki — zdaj zlatomašniki; sedita z leve Majcen Andrej, zadnji Martin Jurčak, stojita z leve Jože Pušnik in Jože Kostanjevec

Kar zajeten kup, čeprav so po drugi svetovni vojni precej časa „pavzirale“! 1. decembra letos bomo v svetišču Marije Pomočnice obhajali euharistično daritev za vse žive in pokojne sodelavce, pisatelje, dobrotnike.

50-letnica salezijanskih »Knjižic«

Zvesti don Boskovemu zgledu, so se tudi slovenski salezijanci poleg vzgoje mladine posvetili verskemu tisku. Letos obhajamo 50 let, odkar je izšla 1. decembra 1933 prva brošura v seriji knjižic. Nosila je naslov 'Srečno pot' s podnaslovom 'Vesela knjižica o smrti'. S to knjižico so šle Knjižice resnično na 'srečno pot' in so vedno govorile, kako je treba živeti, da bo življenje duhovno lepo in da bo doseglo srečno večnost.

Ustanovitelj Knjižic je bil tedanji inšpektor dr. Franc Walland. Bil je velik pospeševatelj verskega tiska in tudi sam ugleden pisatelj, tako v slovenskem kakor v italijanskem jeziku.

Salezijanski vestnik je v svoji zadnji številki leta 1933 takole napovedal Knjižice:

„V letu, ki nam obeta kanonizacijo don Boska, bi radi stopili za krepak korak naprej. Medtem ko so v drugih deželah naše inšpektorije na vidiku novi zavodi (na Slovaškem, na Češkem, na Hrvaškem), zasevamo v Sloveniji zrno, ki naj zraste v veliko drevo. To so 'Knjižice'... Knjižice bodo pisale o notranjem, duhovnem življenju ter o verskih resnicah in o vprašanjih, ki so s temi v zvezi. Vsem bodo dobrodošle. Cena knjižicam je skrajno nizka, saj vsaka stane komaj en dinar... Prepričani smo, da bo to polje obrodilo, samo obdelovati ga bo treba. Vi ste naši sotrudniki, vi nam boste pomagali.“

Prvi urednik Knjižic je bil dr. Franc Knific, ki je bil vse do konca druge svetovne vojne njihov najplodovitejši pisatelj. Napisal je 72 knjižic od 237, kar jih je izšlo v tem prvem obdobju.

Prvo obdobje

Že naslednje leto 1934 je izšla knjižica z naslovom 'Šola miru' — prispevek k razoroževanju! Tudi vprašanje sprave z Bogom in z ljudmi je bilo prav tako aktualno, kakor je danes, ko škofovska sinoda v Rimu rešuje to kočljivo vprašanje na svetovni katoliški ravni. Z naslovom 'Rešilna vrv' je govorila o spovedi. Prva knjižica, ki je govorila o socialnem vprašanju, je imela naslov 'Kapitalisti'. S knjižico 'Lažni preroki' so bili opozorjeni verniki pred propagando raznih verskih ločin. Vzbudil je protest prizadetih in urednik Knjižic se je moral zagovarjati pred sodiščem. Zadnja knjižica prvega leta obstoja je govorila o 'Svetosti sveta Cerkve'.

Ni prostora, da bi predstavljali vse letnike Knjižic. Naj samo na splošno omenimo, da so se Knjižice zvesto držale svojega načrta.

Prva knjižica ob izbruhu vojne pri nas in po okupaciji naše domovine leta 1941 je govorila o Mariji, 'Našem pribežališču'. Podobno so druge knjižice v vojnem času hrabrile vernike in jim vlivale zaupanje v božjo varstvo in pomoč v stiski. Govorile so tudi o komunizmu, ki je prihajal k nam iz boljševiške Sovjetske zveze, največ pa o miru, spravi, zaupanju v božjo pomoč v strahotnih preizkušnjah vojne. Zadnja knjižica pred koncem vojne je imela naslov 'Ne sovražil!'.

Knjižice so si le počasi utirale pot med ljudi. Od začetne naklade tri tisoč izvodov leta 1933 je šele leta 1941, tik pred vojno dosegla štiri tisoč izvodov. V vojnem obdobju, ko je bilo knjižice mogoče pošiljati samo po Ljubljanski pokrajini pa se je naklada dvignila na deset tisoč. Samo v Ljubljani je v

Uredništvo in uprava KNJIŽIC se ob zlatem jubileju iskreno zahvaljuje vsem sodelavcem, poverjenikom, razširjevalcem. Iskreno si želimo Vašega sodelovanja.

tem času dosegla naklado pet tisoč izvodov. Za to je imel velike zasluge neutrudni razširjevalec Franc Štuhec.

Po vojni je ves verski tisk umolknil in z njim tudi Knjižice. Šele po obdobju kakih desetih let se je počasi začel spet pojavljati verski tisk in to po meri, kakor je to dovoljevala oblast.

V teh prvih dvanajstih letih so Knjižice razdelile med ljudi okrog 600 tisoč knjižic.

Drugo obdobje

Franc Štuhec je čutil, da imajo „Knjižice“ veliko versko poslanstvo, zato jih je začel izdajati v Trstu od leta 1956 do leta 1967. V teh desetih letih je izšlo 58 števil k v nakladi okrog 2000 izvodov. Prvo knjižico je napisal znamenit pisatelj in vzgojitelj prof. Ivan Teuer-

schuh o „Dekletu in fantu“. Napisal je še nekaj drugih lepih vzgojnih knjižic. Nekatere knjižice so bile prirejene ponatis predvojnih knjižic dr. Franca Knifca, potem razni prevodi, največ knjižic pa je napisal dr. Janez Jenko SDB. Vseh skupaj je izšlo nad sto tisoč izvodov.

Tretje obdobje

Ko se je leta 1967 Franc Štuhec vrnil v domovino, je takoj začel z izdajanjem knjižic. Prva je bila ponatis zadnje knjižice, ki je izšla v Trstu o „Poslanstvu laikov“, ki jo je napisal dr. Janez Jenko SDB. Knjižice so našle zelo ugoden odmev pri župnikih vseh slovenskih škofij. Odzvalo se je 500 župnikov. Naklada je bila v začetku 20 tisoč izvodov, nekatere knjižice celo 30 in 50 tisoč, redno pa so izhajale v 15 tisoč izvodih in to vse do danes.

Uredništvo so doslej vodili dr. Stanis Kahne, dr. Valter Dermota, zdaj pa že tri leta prof. Stanko Hočevar. Krog pisateljev se je medtem precej razširil, med njimi so od salezijanskih pisateljev največ prispevali dr. Janez Jenko, Franc Mihelčič in dr. Valter Dermota. Od drugih pa sedanji stiški opat dr. Anton Nadrah. V tem obdobju je izšlo 82 števil „Knjižic“.

Pahljača tem je obsegala vsa področja človekovega življenja in knjižice so skušale odgovoriti nanja utemeljeno in v duhu spoštovanja do vsakega človeka. To poslanstvo opravljajo še vedno.

V 50 letih odkar so „knjižice“ zaživele, a za deset let utihnile, je izšlo 400 števil k z okrog tri milijone izvodov. Po svojih močeh so prispevale h globljemu verskemu, moralnemu in sploh človeškemu zavestnemu življenju.

stkt

NAŠI RAJNI

SKLENJENE ROKE ZA SLOVO

V spomin rajnemu

Ivanu Ciglarju

„Vse, kar je, je slavolok za poslavljajoče se, pod slehernim trenutkom nagibam glavo, od omamne dolžnosti zapiram svoje oči.“ Edi Kocbek.

Le kako biva človeku, ko ga smrtne slutnje spreletijo, in se zave, da mu bodo kmalu zaprli oči za globoki, najgloblji sen, tisti, ki jih je nad vse rad imel? Polagoma se človeško življenje izčrpava, pridejo dnevi, ko se intimneje zaveš bližajoče se smrti — čutiš jo kot plahutanje temne ptice.

V toplo domače ognjišče Ciglarjeve domačije na Gornji Bistrici v Prekmurju je smrt prišla nenadoma; Ivan se je poslovil od svoje žene Albine, s katero se je bil poročil v letu 1928, od svojih štirih otrok, vnukov ter drugih svojcev.

„Častim te, prijateljica, ki neprestano misliš name in me čakaš, lepa in mirna, z roko naslonjena na večer.“ Tako zapisuje pesnik. Kljub veri in upanju v življenje pri Bogu, kadar pride smrt v ožji krog dobrih ljudi, svojcem zastane dih.

Ciglarjev oče se je bil zadnje okto-brsko nedeljo pridružil gornjebistriškemu vernemu občestvu, ki je v vaškem svetišču opravljalo svojo nedeljsko dolž-

nost. Opravil je spoved, poslušal božjo besedo, molil in pel, prejel obhajilo, potem pa odšel na svoj dom, kakor je bil mašnik povedal: Pojdite v miru. Morda je slutil, morda tudi ne, slovo, ki ga je bistriška cerkva tiho izgovarjala, saj je bil zanjo storil veliko in več kot dovolj, da je pred leti zrasla v Gornji Bistrici kot znamenje vere, Boga in svetega med ljudmi; tudi Mura, tisto bistro vodovje, je morala odmevati Ciglarjevemu očetu v slovo — morda mu je vsaj v bežnem trenutku izgovorila spomin na mladost, pojoče in šumeče s svojim večnim koralom... tudi travniki in polja, kjer se je potil, sejal in žel. Ko se kmet poslavlja, težka je tista kraljevska tišina cvetočih in pojočih travnikov, šumečih gozdov; smrtna lju-bezen je to, prijetna bolečina slovesa.

Na domu je padel zadet od kapi.

Storili smo ob njegovi smrti po krščanski navadi. Ob večerih so se ob trupu Ciglarjevega očeta zbirali vaščani, pri njem bedeli, obujali spomine, prebirali jagode rožnega venca, svojcem izražali globoko sožalje, z njimi čutili bolečo izgubo. Tretji dan, v sredo 2. novembra, smo ga v sprevedu pospremili v vaško svetišče. Za križem, zastavami ter gasilci smo se zvrstili po običajnem vzorcu: skupina salezijanskih bogoslovcev, nad dvajset duhovnikov, za krsto pa domači, za njimi drugi bistriški pogrebci. Mašno daritev za rajnim očetom je v krogu 22 duhovnikov somaševalcev opravil sin Tone, ravnatelj salezijanske skupnosti na Ra-

kovniku v Ljubljani. V mašnem nagovoru je salezijanski inšpektor Tone Košir z mirom blagovestnika odstiral krščansko upanje v življenje pri Bogu, pokazal na vedrino in prijateljsko podobo Ciglarjevega očeta, njegovo človeško toplino, veselo pripadnost domačiji, vsem zbranim pa je odkrival nenehni molitveni spomin vse salezijanske družine za tiste, ki so Cerkev prinesli najlepši dar — sina duhovnika. S svojo ubrano in doživeto pesmijo so se tudi bogoslovci oddolžili očetu svojega ravnatelja in duhovnega voditelja. O vzornem in plemenitem župljanu, Ciglarjevem očetu, je zastavil svojo besedo tudi župnik in dekan Franc Tement: njegov delovni dan se je začel in končal z molitvijo, za prve petke je prišel k maši in prejel obhajilo, močno se je zalagal ob gradnji bistriške cerkve, ljubil je Cerkev in živel z njo. Pogrebne molitve je opravil mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej. V imenu škofije je domačim izrazil sožalje; prišel je, da se v imenu Cerkve zahvali rajnemu, saj je bil oče in stari oče dveh duhovnikov.

Veselega darovalca ljubi Gospod!

Kljub najtežjim izkušnjam v življenju Ivanu ni nikdar usahnil vir zdravega humorja. Bil je vselej vedrega razpoloženja — še s palico, ki mu je zadnja leta pomagala pri hoji, je prenekateremu otroku in odraslemu zagodel kakšno veselilo. Trpljenje zadnjih let ga je še posebej poduhovilo. Težko se je sprijazniti z „usodo invalida“, očetu se je z boleznijo odpiralo novo obzorje: moli-

Salezijanske novinke na kanonizaciji P. Leopolda Mandiča

tev rožnega venca je bila njegova vsakdanja zadeva, celo večkrat na dan, od začetka do konca je „prebiral“ vsak dan svoj molitvenik z velikimi črkami. Vselej je bil pripravljen razumeti druge, jim odpuščati, se čemu odpovedovati v prid drugim, sočloveka globoko človeško čutiti. Le nekaj dni pred smrtjo je — za nekaj let dela v Franciji — prejel prvo — in zadnjo — pokojnino v življenju. Vse je pri priči razdelil še isti dan med svoje otroke in vnuke. Bil je srečen, da je mogel še komu kaj darovati. To je poteza tistih, ki jim je nenehno in neutrudno delo v življenju prinašalo radost; spreminjala se je v odliko, da si nenehno pripravljen priskočiti drugemu v pomoč. Vsaka hudobija, krivica ali nečlovečnost ga je globoko prizadela. Družina, domače okolje, cerkev in prijatelji so bili zanj svet, ki ga je globoko občutil ter mu z vsem srcem pripadal.

V molitvi in blaženi družbi verujočega občestva smo sklenili roke — plemenitemu očetu v slovo.

iz

HVALEŽEN SPOMIN

Marije Škraba

Z žalostjo v srcu smo se na mali šmaren poslovili na ljubljanskih Žalah od vzorne rakovniške faranke, Marije Škraba.

Med tem ko je naš župnik z lepimi besedami blagoslovil njen zadnji dom, ves obsijan od sonca in obdan s cvetjem, se je na Rakovniku pred oltarjem Marije Pomočnice dvigala molitev sv. rožnega venca in dogorevala je sveča v njen spomin.

Tudi Marija Škraba je bila sveča, ki je izgorevala in se použivala v žrtvah materinstva. V najhujšem mrazu in po zledeneli nevarni cesti je sleherni dan ubirala pot k maši na Rakovnik. Hitela je k svoji ljubljani Mariji Pomočnici. Po maši je še ure in ure molila in preklečala v cerkvi. Vedno se je zadnja vračala vsa osamela proti domu.

Nam vsem, ki smo jo poznali in cenili njen prijateljski odnos, njen nasmeš in pozdrav, bo ostala v najlepšem spominu in v naših molitvah. Zelo bomo pogrešali njeno dobroto in sveto-pišemsko veličino njenega srca. Malo jih je, ki vedo, kako veliko je pokojna žrtvovala za rakovniško cerkev. Zato trdno upamo, da jo je Marija prav na svoj rojstni dan že objela v nebesih, od koder bo tudi nam zalujočim postala priprošnjica za srečno snidenje v večnosti.

A. T.

Sveto leto je čas posebnih božjih milosti. Naš narod pa je bil deležen prav posebne milosti v nedeljo, 16. oktobra letos, ko je sveti oče Janez Pavel II. na 5. obletnico svojega papeževanja in na 25-letnico škofovstva razglasil za svetnika našega rojaka p. Leopolda Mandiča.

Trg sv. Petra se je že v zgodnjem jutru napolnil s številnimi romarji, tudi iz naših krajev. Zastopana je bila tudi salezijanska družina v svojih predstavniških, ki so na delu ali študirajo v Rimu.

Po slovesnem obredu kanonizacije je sveti oče v homiliji predstavil svetost tega preprostega kapucinskega duhovnika. Med drugim je dejal: „Sv. Leopold ni zapustil teoloških ali literarnih del, ni privabljal s svojo kulturo, ni ustanavljal socialnih ustanov. Za vse tiste, ki so ga poznali, ni bil nič drugega kot ubogi menih: majhen, bolehen... Njegova veličina je drugod: v žrtvovanju, darovanju dan za dnem, ves čas njegovega duhovniškega življenja... bil je herojski služabnik sprave in pokore. Bil je spovednik!“

Sv. Leopold je zgled in priprošnjik za vso Cerkev, ki v tem svetem letu odrešenja želi poudariti pomembnost zakramenta sprave, o katerem so razpravljali kardinali in škofje zbrani na sinodi v Rimu. Novi svetnik je tudi spodbuda za vso salezijansko družino: njegov zgled more učinkovito poživljati v nas don Boskovega duha in njegov vzgojni sistem, ki temelji prav na vrednoti zakramenta sprave po geslu: Daj mi duše...

Po slovesnosti smo se Slovenci popoldne zbrali skupaj z našim nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem v župnijski cerkvi rimskih Slovencev. V mašni daritvi smo se skupaj zahvalili Gospodu za vse milosti tega svetega leta in da nam je dal za zgled tako velikega svetnika. Za sklep smo izročili s pesmijo naša srca Mariji.

Čutili smo bližino vas vseh, ki ste bili v duhu z nami. Tako se je milost tega dneva razširila po vsej Cerkvi: Gospod ljubi in želi odrešiti vse ljudi.

Novinke HMP

V MOČI EVANGELIJA

Franciška Bogataj

Mati salezijanskega duhovnika Petra je bila rojena na pragu našega stoletja, leta 1900, v Stari Oselici v revni družini. Že kot otrok je izgubila starše. Odtlej si je z izdelovanjem čipk služila vsakdanji kruh. Trda in skoraj kruta mladost jo je pripravila, da je življenje sprejemala z vedro vdanostjo in optimizmom, ki jo nikoli ni zapustil.

Pred 55 leti se je primožila na kmetijo na Srednjem brdu v župniji Gorenja vas. V zakonu z možem Janezom se jima je rodilo šest otrok. V težkih vojnih časih je bila nekaj časa vsa skrb za družino na njenih ramah. Zaupala je v božjo previdnost, posebno je gojila ljubezen do Matere božje. Te se je naučila v Marijini družbi. Bolj kakor z besedo je govorila s svojim življenjem, ki je temeljilo na evangeliju ljubezni. Nikoli se ni pritoževala nad težavami.

Zadnji mesec je slutila svoj odhod s tega sveta. Pri popolni zavesti je prejela zakramente na nedeljo, ki jo je vse življenje spoštovala kot Gospodov dan. Njen sin Peter, duhovnik, pa ji je podelil še blagoslov Marije Pomočnice. Tako se je pripravila na srečanje s Kristusom v večnosti.

Pogreb je bil 22. oktobra na pokopališču Trata pri Gorenji vasi. Udeležilo se ga je enajst duhovnikov, dijaki srednje verske šole v Želimljem in številni vaščani. Pogreb sta vodila domači župnik in vikar salezijanskega inšpektorja Stanko Hočevnar.

Sonce je že zahajalo, ko se je oglasil na grobu domači cerkveni zbor s Slomškovo „Glejte že sonce zahaja“, potem pa še pesem „Jaz sem vstajenje in življenje“, ki so jo zapeli salezijanski dijaki.

E. D.

Srečanje don Boskovich sotrudnikov

Zadnjo nedeljo septembra smo imeli na Rakovniku čisto nekaj drugega kot običajno mesečno duhovno obnovo. Poleg izredno močnega in ganljivega obreda večnih zaobljub devetih mladih salezijancev smo imeli tudi posebno srečanje sotrudnikov.

Že pred drugo uro popoldne so se začeli zbirati prijatelji don Boska in sotrudniki. Nekateri so bili posebej povabljeni, še več pa je bilo sorodnikov, ki so prišli na slovesnost zaobljub. Župnijska dvorana se je dobro napolnila: bilo nas je gotovo nekaj čez dvesto.

Po kratki molitvi in pesmi je novi voditelj sotrudništva Ivan Zupan pozdravil vse prisotne, posebej pa še g. inšpektorja in pa nekdanjega dolgoletnega in priljubljenega voditelja, Janka Novaka. Ta pozdrav so prisotni potrdili s hvaležnim aplavzom.

Nato je prevzel besedo g. inšpektor Anton Košir, ki je kot don Boskov predstavnik med nami. Najprej je tudi on vse prisotne pozdravil, potem pa je na kratko podčrtal zgodovinski pomen tega prvega povojnega srečanja sotrudnikov v Sloveniji.

Glavno besedo pa je imel nato inšpektorialni vikar Stanko Hočvar, ki je v jasnih obrisih začrtal podobo pravega don Boskovega sotrudnika (DBS). Med drugim je dejal:

„Brez dvoma smo danes v težki in odločilni, zato pa lepi zgodovinski uri. ‚Ko je tema največja, bije ura plemenitih ljudi.‘ Zato ste na potezi prav vi, dragi bratje in sestre, vi laiki, ki živite v družinah. ‚Skozi družino gre prihodnost človeštva,‘ poudarja neutrudljivi branelc življenja, Janez Pavel II.

„Temeljne vrednote pristne družine so: spoštovanje telesnega in duhovnega življenja, medsebojna ljubezen in zaupanje, živeti skupaj,

delati drug za drugega in tako doživljati srečo. Naš čas pa je zaznamovan drugače: stroji so hladni, naglica nas ločuje, drvenje za osebnim ugodjem nas napravlja za zatiralce življenja.

„Na začetku te naše dobe pa je Bog obudil sv. Janeza Boska, ki mu je dal široko srce dobrote . . . , da bi ljudi obdaroval in združeval . . . Razumel je, da sam ne zmore vsega“ zato je ustanovil salezijansko družbo in v svetu vzbudil gibanje pogumnih kristjanov, sotrudnikov.

Tudi v Sloveniji je že za življenje sv. Janeza Boska kanonik Luka Jeran začel zbirati slovenske sotrudnike, ki so pripravili pot prvim

salezijancem. Katehet Smrekar pa je nadaljeval njegovo delo.

Po tem jedrnatem govoru je voditelj vodil kratko a zelo koristno debato o tem, kaj bi se dalo storiti za oblikovanje pokoncilskih sotrudnikov v Sloveniji. Najbolj praktični so bili predlogi tistih, ki so prosili vodstvo, naj bi se poleg duhovnih vaj za molivke za duhovne poklice, omogočile kratke duhovne vaje po tistih župnijah, kjer je več prijateljev don Boska, častilcev Marije Pomočnice in bralcev Vestnika.

Trdno sem prepričan, da se bo z božjo pomočjo kmalu začela ureničevati ta lepa in upravičena želja mnogih sotrudnikov.

Ivan Zupan

Voditelj sotrudništva Ivan Zupan pozdravlja sotrudnike na srečanju

**Obilo Gospodove luči
za božične praznike
in bogatega blagoslova
v letu 1984!**

**iskreno želi
Salezijanski vestnik**

Pesem, ki hoče biti luč...

Tak je naslov enega izmed poglavij nove knjige ZASLEDOVANA SMER. Sicer je življenjepis, vendar je veliko več kot to.

15. maja letos je v sončni nedeljski dopoldan na Trgu sv. Petra Janez Pavel II. zaklical z žarečimi očmi: „V temeljih Cerkve na Kitajskem je kri mučencev, kakor je v temeljih rimske Cerkve... Mučenca, ki sta Gospodu podarila svoje življenje, sta ga podarila tudi plemenitemu kitajskemu ljudstvu. To dvoje je v žrtvi mučencev nerazdružljivo!“

Jože Zdravec, urednik DRUŽINE, je začel zasledovati življenje prvih dveh blaženih mučencev salezijanske družbe, ki je v svojem prvem stoletju življenja prejela tudi ta dar. Filozofsko izklesani in neupogljivi, a privlačni škof ALOJZIJ VERSIGLIA in njegov sodelavec novomašniško zagnani KALIST CARAVARIO sta v knjigi zarisana sredi življenja Kitajske, ki je v tem stoletju doživela toliko vrenja. Kdor prebira

strani Zdravčeve knjige, je v resnici vzradoščen. Dozdeva se, kakor da so prav nalašč zate pripravili vzpenjačo: tiho se voziš, nevsiljivi razlagalec te pa uvaja prav v vse. Sproti spoznavaš vrhove in doline, zveš, koliko merijo tisti simpatični vršaci, odkriva se ti sicer mrtva preteklost, da začutiš ob sebi vse tiste, ki so bili pred teboj tu, uziraš velike in majhne cvetove odpornih rastlin, odstirajo se ti plasti gorskih masivov. Tako domače se počutiš v teh brezbrežjih gora, da želiš biti njihov prijatelj.

V knjigi, ki ni obremenjena z mnogimi številkami strani, odkrivaš življenjsko pot dveh misijonarjev – mučencev; čudiš se, kako sta se vedno bolj odpirala svetu milosti in ljubezni, spremljaš ju v krogu toliko misijonarjev! V tem krogu imajo svoje mesto pomembna slovenska imena. Srečaš Majcna in Gederja, monsinjorja Kereca in zdravnika dr. Janeža, Stanka Pavlina, druge redovnike in laike. Obenem občutiš vonjave vseh vrst politike, vstopaš v miselnost kitajskega človeka in razpoznavaš daljnovidnost velikega jezuitskega misijonarja Mateja Riccija. Poteši te, ko na teh velikih trgih

sveta dva glavna junaka dogajanju vedno bolj srkata evangeljsko moč, dokler ne postaneta ob šumeči reki dvoje velikih zmletih zrn za rodovitno prihodnost kitajske Cerkve. In še v zadnjih hipih, ko padajo udarci po njihovih glavah, branita dostojanstvo mladih ženskih oseb, ki morajo biti kar naprej in naprej samo predmet za tiste, ki se imajo za osvobojene in osvobojevalce.

Kristjan, ki ljubi svojo Cerkev in ga zanima polnokrvnost krščanskega poklica, bo rad segel po tej knjigi. Človek, ki ve, da sme samo toliko pripadati narodu ali družbi, kolikor pozna in spoštuje svoje predhodnike, bo s ponosom prebral poročila o skritih velikanih.

Komur je do vse resnice, bo rad prodiral v tisti pisateljev „odpov“: „Tudi to je Kitajska...!“ Končno bo bralec odkril, da je misijonar zares vedno „na fronti človeka“ (dr. J. Janež) ali „Samoumevno je zame bilo in je: zanimati se za človeka, razumevati ga in storiti vse, da bi mu pomagal najti njegovo lastno srečo!“ (ljubljski nadškof dr. Alojzij Šuštar).

STANISLAV HOČEVAR
glavni urednik

Knjigo naročajte:

KNJIZICE

Rakovniška 6
61000 Ljubljana
tel. 061/225-043